

Διεθνές Συνέδριο «Το θέατρο στην περιφέρεια»

Χανιά, 8 & 9 Νοεμβρίου

**International Conference on “Theatrical Activity in the Region” Friday 8/11
and Saturday 9/11/2024, Chania, Crete, Greece**

Περιλήψεις ανακοινώσεων / Abstracts

Βιογραφικά συνέδρων / Participants’ Bios

8 & 9
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
2024

ΘΕΑΤΡΟ
"ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ"
ΧΑΝΙΑ

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ, ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΚΠΑ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΘΕΑΤΡΟΥ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΔΗΠΕΘΕ ΚΡΗΤΗΣ / ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ / ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Περιοχή Πολιτισμού

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

ΕΕΤΝΟ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΚΡΗΤΗΣ

ΚΘΕ

Περίληψεις ανακοινώσεων / Abstracts

1. **Balme Christopher**, Making Municipal Theatres: Myths and models

From a global-historical perspective, the municipal theatre is an invention of the late nineteenth century. It is also probably the most widespread of all publicly supported theatrical institutions. There are many more municipal than national theatres, although the latter has received vastly more scholarly attention than the former. The municipal theatre is most closely associated with a region rather than a whole nation and for this reason it seems to be of less interest to researchers. National theatres tend to be better resourced whereas municipal theatres often have to rely different forms of funding. This paper will examine the municipal theatre as an institutional model, arguing that it arises coevally with the national theatre but draws on a wider range of organizational forms for its realization. We shall look at several of these, principally the USA (regional theatre movement), Germany (*Stadttheater*), and Italy (*teatri stabili*) and compare these different models with Greek municipal theatres. The theoretical approach will be informed by neo-institutionalism which means that special attention will be paid to the relationship between changing institutional narratives and concrete organizational realizations.

2. **Constantinescu Mihaela**, The Importance of Small-Scale Festivals in the Development of Independent Theatre (Fridge) in the Balkan Region

Small-scale festivals play a crucial role in fostering the development of independent film and theatre across Southeastern Europe, a region often marked by limited funding and infrastructural support for the arts. These festivals provide essential platforms for emerging filmmakers and theatre practitioners to present experimental and avant-garde work that might struggle for visibility in mainstream venues. By showcasing diverse and provocative performances and films, small-scale festivals stimulate cultural exchange, drive artistic innovation, and contribute to the decentralization of the creative ecosystem in Southeastern Europe. Independent theatre companies and filmmakers benefit from cross-border collaborations fostered at these festivals, creating a transnational network that challenges the sociopolitical fragmentation within the region. In Romania, where independent arts have grown despite limited resources, these festivals are critical in bridging the gap between urban and rural audiences, nurturing a grassroots appreciation for contemporary performance art and cinema. This connection between artists and communities promotes a distinct cultural identity that reflects the complex socio-historical context of Southeastern Europe. Furthermore, these festivals often operate with flexible and adaptable organizational structures, enabling them to withstand financial challenges and navigate political constraints. Their resilience demonstrates how small-scale initiatives act as incubators for talent, serving as a bridge for emerging artists and filmmakers to larger international platforms. In a region marked by diverse political, ethnic, and linguistic backgrounds, including Romania's

unique cultural contributions, small-scale festivals support a collaborative, inclusive, and resilient independent arts scene. This phenomenon bolsters the Southeastern European creative landscape by fostering artistic risk-taking, empowering local creators, and facilitating cultural dialogues, ultimately enhancing the vibrancy and sustainability of the performing and cinematic arts across the region.

3. **Horstmann Tanja –Bombardieri Sonia**, A theatre of community

TEATRO DUE MONDI is one of the oldest independent theatre groups in Italy. It was founded in 1979 by a group of students in Faenza, Italy, and has been making street theatre, contemporary research theatre and community theatre projects ever since. The group is subsidised by the Italian Ministry of Culture, the Emilia Romagna region and the city of Faenza. It operates locally and internationally, has presented its street theatre performances in more than 35 countries, created hundreds of socially engaged shows and projects in Italy and abroad and developed a method of participatory theatre aimed at integration and active citizenship in a shared community. Teatro Due Mondì runs a small theatre in Faenza, where a regular theatre season and a weekly community workshop take place. The presentation will explain in four steps how the group's artistic research is influenced by the world and society in which they live and how constant interaction with the people in their community has become essential to their work. It will show how they implement accessible theatre and cultural participation without boundaries. 1. The artistic work of Teatro Due Mondì (producing and touring street theatre shows and socially engaged shows for adults and the youth) 2. Teatro Due Mondì's activities in the field of teaching and training (participatory theatre workshops for non-actors and courses for professionals), 3. European projects and international partnerships, 4. Activities at Teatro Due Mondì's home base, the 'House of theatre' (a regular theatre season with invited groups, residencies for young ensembles, collaboration with local associations and city councils on specific projects)

4. **Αγγελόπουλος Τάσος**, Αναζητώντας την ετερο(ου)τοπία: αγροτικό θέατρο από τους Coriaus στη Βουργουνδία (1925-1929)

Το 1925, ο Jacques Coreau (1879-1949), μαζί με μέλη της οικογένειάς του και ηθοποιούς από το Vieux-Colombier θα αναχωρήσει, για να εγκατασταθεί σε ένα χωριό της Βουργουνδίας, εγκαινιάζοντας μία τάση αναχωρητισμού προς την ύπαιθρο, που θα συναντάμε στο ευρωπαϊκό θέατρο έως και πρόσφατα. Εκεί, θα ιδρύσει μια σχολή, ενώ ο θίασος του, μέσα και από συνεργατικές πρακτικές, θα δημιουργήσει, έως το 1929, λαϊκά-αγροτικά θεάματα, εναρμονισμένα με το φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον. Η «περιπέτεια» αυτή θα βρει συνεχιστές και μιμητές, και θα δώσει νέα πνοή στο διαρκώς επανερχόμενο, ιδιαίτερα στη Γαλλία, ζήτημα της θεατρικής αποκέντρωσης. Η ανακοίνωση, ως το πρώτο μέρος μιας ευρύτερης ερευνητικής εργασίας πάνω στο αγροτικό θέατρο (rural theatre), παρακολουθεί την περιπέτεια αυτή των Coriaus (όπως θα ονομαστεί από τους χωρικούς ο θίασος), παρουσιάζοντας άγνωστο στην Ελλάδα υλικό, που αντλείται από δυσεύρετες πηγές (όπως το "Journal de Bord" του θιάσου στη Βουργουνδία, κ.α.). Ταυτοχρόνως, η ανακοίνωση επεξεργάζεται την έννοια της

ουτοπίας, όπως τη χρησιμοποιεί ο Georges Banu, προκειμένου να διερευνήσει τους θεατρικούς «χώρους-καταφύγια» («lieux-abris»), συνδυάζοντάς την με την κοινωνική διάσταση της φουκωικής ετεροτοπίας –ως ένα πειραματικό «εργαστήριο» (Σταυρίδης Στ.) ή ένα «διάκενο» (Jan-Erik Lundström), όπου πραγματώνεται η ρήξη της καθιερωμένης αντίληψης για τον χώρο και τον χρόνο–, καθώς και με στοιχεία της αγροτικής κοινωνιολογίας (από τον Henri Lefebvre), για να προτείνει μια καινούργια έννοια: την ετερο(ου)τοπία. Απώτερος σκοπός της ανακοίνωσης παραμένει η επιθυμία να πυροδοτήσει τη συζήτηση γύρω από το ερώτημα: γιατί, αν και το «θέατρο είναι ουσιαστικά αστικό» (όπως γράφει ο Banu), κάποι@ να αποσύρεται στην αγροτική περιφέρεια προκειμένου να το ανακαλύψει εκ νέου και να το δημιουργήσει;

5. **Αλτουβά Αλεξία-Διακουμοπούλου Κατερίνα**, Το πράσινο θέατρο στην περιφέρεια

Η ανακοίνωση θα εστιάσει σε παραστάσεις με θέμα το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή που ανέβηκαν εξολοκλήρου σε περιοχές της περιφέρειας. Η παρουσίαση εντάσσεται στις δράσεις του προγράμματος THEATRE2SEA που επικεντρώνεται ερευνητικά στη συγκεκριμένη θεματική του "πράσινου" θεάτρου.

6. **Βαρζελιώτη Γωγώ**, Περιφέρεια και θεατρική δημιουργία: παραστάσεις κρητο-επτανησιακού δράματος στα ΔΗΠΕΘΕ

Αντικείμενο της ανακοίνωσης αποτελεί η διερεύνηση της σχέσης περιφέρειας-μητρόπολης στην ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου. Με αφετηρία τις απαρχές του νεοελληνικού θεάτρου, χαρτογραφείται η ένταξη των κειμένων της πρώιμης κρητο-επτανησιακής δραματουργίας στο ρεπερτόριο των ΔΗΠΕΘΕ και εξετάζεται η σκηνική τους ταυτότητα και η παραστασιακή τους δυναμική.

7. **Βασιλάκου Αντωνία**, Σπάζοντας τον πέμπτο τοίχο: Η πολυδιάστατη κινητικότητα στο δημόσιο χώρο στα περιφερειακά Φεστιβάλ Θεάτρου Δρόμου της Γαλλίας.

Από τον νομαδισμό έως την εργασιακή μετακίνηση, η κινητικότητα υπήρξε και συνεχίζει να αποτελεί τον πυλώνα της γαλλικής πολιτιστικής αποκέντρωσης, όπως την ανέπτυξαν σημαντικές προσωπικότητες όπως οι A. Vitez, M. Crespin, J. Lang και F. Hollande. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των περιφερειακών φεστιβάλ θεάτρου δρόμου στη Γαλλία (όπως το Φεστιβάλ στο Aurillac, Villeurbanne και Aulnay-Sous-Bois με τα αντίστοιχα Εθνικά Κέντρα Παραστατικών Τεχνών στο Δημόσιο Χώρο), η κινητικότητα τα καθιστά σημαντικά τόσο σε τοπικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο ως κέντρα ανάπτυξης και έρευνας στους καλλιτεχνικούς τομείς. Η κινητικότητα επηρεάζει και τον τρόπο που η καλλιτεχνική πρόταση των θιάσων τοποθετεί τον εν δυνάμει θεατή-κοινό στην πρόσληψη του προσφερόμενου θεάματος, υπό το πρίσμα των κοινωνικών συνθηκών και οικονομικών περιορισμών των φεστιβάλ. Αυτή την πολυδιάστατη έννοια της κινητικότητας, που εκτείνεται από τη σωματική μετακίνηση ως την πολιτιστική και κοινωνικοπολιτική διάσταση επιδιώκει να αναδείξει η παρούσα εισήγηση.

8. **Βερβεροπούλου Ζωή**, Τα "Θεατρικά Τετράδια" της Πειραματικής Σκηνης της Τέχνης: Η συμβολή μιας περιοδικής έκδοσης της περιφέρειας στη θεατρολογική βιβλιογραφία και έρευνα

Η παρούσα εισήγηση προτίθεται να μελετήσει τα "Θεατρικά Τετράδια", την περιοδική έκδοση της θεατρικής ομάδας Πειραματική Σκηνή της Τέχνης, που ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη από τον πανεπιστημιακό θεατρολόγο Νικηφόρου Παπανδρέου και διαδραμάτισε για πολλά χρόνια ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στη θεατρική ζωή της πόλης (1979-2012). Λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για το εκδοτικό εγχείρημα ενός θιάσου, το οποίο εξελίχθηκε παράλληλα με τη σκηνική δράση του (κάθε νέα παράσταση και ένα νέο τεύχος), εξετάζουμε το συγκεκριμένο περιοδικό ως μια ξεχωριστή περίπτωση περιφερειακού θεματικού Τύπου και ιχνηλατούμε συστηματικά τα περιεχόμενα, τη δομική σύλληψη, τους στόχους και το συνολικό προφίλ του. Απώτερος στόχος της μελέτης μας, να διαφανεί η πρωτοτυπία και το ειδικό βάρος ενός περιοδικού που ξεπέρασε την τοπικότητα και τον αρχικό ρόλο του και, από επικαιρικό προσάρτημα μιας παράστασης, έφτασε να λειτουργεί και να αξιοποιείται σήμερα ως ένα σημαντικό αρχείο-πηγή συνολικά για τη δραματουργική και παραστασιολογική έρευνα και τεκμηρίωση στο πεδίο του σύγχρονου θεάτρου.

9. **Βολανάκης Αντώνης**, Ζωντανεύοντας τα Αρχαία Δημοτικά Θεάτρων: Εμπλέκοντας κατοίκους και πολίτες σε διαδικασίες πολιτιστικής ενεργοποίησης. Η περίπτωση του ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης.

Αυτή η ανακοίνωση παρουσιάζει την έρευνα για το πως τα αρχαία σε δημοτικά περιφερειακά θέατρα μπορούν να "ζωντανέψουν" και τον ρόλο των κατοίκων της πόλης στη διαφύλαξη και ενεργοποίηση αυτών των πολιτιστικών θησαυρών. Τα δημοτικά περιφερειακά θέατρα έχουν ιστορικά χρησιμεύσει ως ζωτικά πολιτιστικά κέντρα, αντανakλώντας την κοινωνική και καλλιτεχνική ζωή των κοινοτήτων τους. Ωστόσο, τα αρχαία τους, που συχνά περιέχουν πλούσιες αφηγήσεις μέσω αντικειμένων, σκηνικών αντικειμένων, κοστουμιών και φωτογραφιών, είναι συχνά υποχρησιμοποιούμενα και απρόσιτα. Πώς μία επικείμενη έκθεση μπορεί να λειτουργήσει ως αφορμή για την εμπλοκή των κατοίκων και πολιτών; Πώς η συντήρηση, μελέτη και φροντίδα κάποιων τεκμηρίων του αρχείου μπορεί να καλλιεργήσει ενεργή πολιτειότητα και να στοχεύσει στην ενίσχυση της βαθύτερης σύνδεσης μεταξύ της κοινότητας και της πολιτιστικής της κληρονομιάς; Χρησιμοποιώντας θεωρίες πολιτιστικής μνήμης, ταυτότητας και ενεργούς πολιτειότητας, η παρούσα έρευνα εξετάζει τη δυνατότητα της συμμετοχής της κοινότητας να ενισχύσει τη διατήρηση αυτών των αρχείων. Παρουσιάζονται κάποιες περιπτώσεις επιτυχημένων προγραμμάτων αρχειακής συμμετοχής, αναδεικνύοντας αποτελεσματικές στρατηγικές για εργαστήρια, συνεργατική ταξινόμηση και προγραμματισμό στρογγυλών τραπέζων. Επίσης θα αναφερθούμε στην επίδραση στη τοπική καλλιτεχνική σκηνή και η ενίσχυση των κοινοτικών δεσμών, αναδεικνύοντας πώς τέτοιες πρωτοβουλίες μπορούν να υποστηρίξουν το τοπικό θέατρο και να ενθαρρύνουν το αίσθημα της/του ενεργού πολίτη. Αυτή η ανακοίνωση υποστηρίζει μια

συμμετοχική προσέγγιση στη διατήρηση των αρχείων, μετατρέποντας τις παθητικές συλλογές αρχείων σε δυναμικούς, κοινοτικά καθοδηγούμενους πολιτιστικούς πόρους.

10. **Γεωργακάκη Κωνσταντζα**, Το Άρμα Θέσπιδος στη μεταπολίτευση

Η συνεισφορά του Άρματος Θέσπιδος στο Θέατρο της περιφέρειας από το 1976 μέχρι τη λειτουργία των ΔΗΠΕΘΕ.

11. **Γεωργοπούλου Βαρβάρα**, Θεατρίνοι στην ελληνική επαρχία: Ο Μ. Μυράτ στην Κεφαλονιά, (1908, 1932).

Η θεατρική ζωή στην Κεφαλονιά την πρώτη πενηκονταετία του 20ού αιώνα παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ποικιλία με κύριο χαρακτηριστικό την εναλλαγή ελληνικών και ιταλικών θιάσων. Ο Μ. Μυράτ με τον θίασό του επισκέφθηκε την Κεφαλονιά δύο φορές και παρουσίασε ποιοτικό ρεπερτόριο με έργα τα οποία είχαν δοκιμαστεί στην αθηναϊκή σκηνή. Ο θιασάρχης στ' Απομνημονεύματα του περιγράφει γλαφυρά τις αντιδράσεις -αρνητικές και θετικές- των κατοίκων του νησιού, ενώ οι λόγιοι υποδέχονται με ενθουσιασμό τον θίασο και τονίζουν την υπεροχή του έναντι των οπερετικών θιάσων.

12. **Γρηγορίου Ρέα**, Οι όψεις της περιφέρειας στο σκηνοθετικό έργο του Ανέστη Αζά

Η μελέτη εστιάζει στην ανάδυση των όψεων της ελληνικής περιφέρειας μέσω του έργου του σκηνοθέτη Ανέστη Αζά, ο οποίος γεννήθηκε στην Θεσσαλονίκη και δραστηριοποιείται όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό. Καλλιεργεί ένα είδος «ψευδοντοκουμαντέρ», όπου προβάλλονται ζητήματα όπως η παραβατικότητα, ο εθνικισμός ή ο κοινωνικός ρατσισμός σε περιοχές αποκεντρωμένες από τα μεγάλα αστικά κέντρα. Με αφορμή τα Σκυλιά (2024) και τη Δημοκρατία του Μπακλαβά, (2021) θα αναλύσω το είδος του «θεάτρου της πραγματικότητας» που καλλιεργεί, με άξονα την αποκέντρωση, κυρίως ως προς την συλλογή των κοινωνικών εμπειριών, όπως αυτές μετουσιώνονται σε θεατρικά δρώμενα. Οι ποικίλες όψεις της περιφέρειας στο έργο του αναδεικνύουν τις θετικές και αρνητικές συνθήκες, κυρίως σε ζητήματα που αφορούν την διαφορετικότητα, την εγκληματικότητα, την κοινωνική διαφοροποίηση. Η τελευταία παράσταση του Αζά στο φεστιβάλ Αθηνών Τα σκυλιά είναι ένα «ψευδοντοκουμαντέρ» πάνω στο θέμα της κακοποίησης των ζώων με αφορμή το πρόσφατο περιστατικό του βιασμού ζώου από κάτοικο της Αράχωβας. Η μέθοδος του «θεάτρου ντοκουμαντέρ» αξιοποιείται από τον σκηνοθέτη με τρόπο που προσδιορίζει μία δυναμική θέση του στο θεατρικό σύστημα των περιφερειακών κέντρων καλλιτεχνικής δράσης.

13. **Ευκλείδης Αλέξανδρος**, Οι απόπειρες δημιουργίας λυρικού θεάτρου στη Θεσσαλονίκη

Αν η αποκέντρωση του δραματικού θεάτρου τέχνης παραμένει μία δύσκολη εξίσωση, οι αντίστοιχες προσπάθειες στο χώρο του μουσικού θεάτρου και της όπερας συνιστούν

έναν περίπου ουτοπικό στόχο. Παρόλο που, κατά τον Μεσοπόλεμο, οι θίασοι ελαφρού μουσικού θεάτρου παρουσίαζαν συστηματικά παραστάσεις οπερέτας (σπανιότερα και όπερας) σε ολόκληρη την ελληνική περιφέρεια (και όχι μόνο στα Επτάνησα, που συνιστούν ένα ξεχωριστό κεφάλαιο), η μεταπολεμική πραγματικότητα υπήρξε καταστροφική τόσο για το ελαφρό, αλλά κυρίως για το “σοβαρό” μουσικό θέατρο στην περιφέρεια. Στην ανακοίνωσή μου θα ασχοληθώ με την περίπτωση της Θεσσαλονίκης και των απόπειρων για τη δημιουργία λυρικού θεάτρου στην πόλη. Παίρνοντας ως σημείο εκκίνησης τις σεζόν της ΕΛΣ στην πόλη από τον πρώτο ήδη χρόνο της ίδρυσής της το 1940 και φτάνοντας ως τη δημιουργία και τη σύντομη λειτουργία τοπικών θεσμών λυρικού θεάτρου (Όπερα Θεσσαλονίκης, Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης) στο τέλος της δεκαετίας του '90 και στην πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα, θα χρησιμοποιήσω το παράδειγμα της Θεσσαλονίκης για να δείξω το πλαίσιο μέσα στο οποίο εμφανίστηκαν οι (κατά κανόνα θνησιγενείς) προσπάθειες για τη δημιουργία ενός δεύτερου λυρικού θεάτρου στη χώρα μας. Ταυτόχρονα, θα εξετάσω πώς, μέσα από τις απόπειρες αυτές, διαφαίνονται τα γενικότερα προβλήματα της πολιτιστικής αποκέντρωσης, οι ιδεολογικές ζυμώσεις που προκάλεσαν, καθώς και ποια ήταν η επίδρασή τους στην ευρύτερη συζήτηση για την πολιτιστική πολιτική στη χώρα.

14. **Ζηροπούλου Κωνσταντίνα**, Ο ρόλος του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Πατρών στη θεατρική ζωή της πόλης. Μια ιστορική αναδρομή.

Η ανακοίνωση ασχολείται με το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Πατρών, το οποίο αποτελεί μέχρι σήμερα τον σημαντικότερο θεατρικό οργανισμό της Νοτιοδυτικής Ελλάδας. Διατρέχονται οι κυριότεροι σταθμοί της λειτουργίας του και επιχειρείται να προσδιοριστεί ο ρόλος του στην αναβάθμιση της θεατρικής και, γενικότερα, της πολιτιστικής ζωής της πόλης από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα. Έμφαση δίνεται, ιδιαίτερα, στην διερεύνηση της πρώτης περιόδου της λειτουργίας του, από το 1989 έως το 1993 υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση της Μάγιας Λυμπεροπούλου (και, για ένα μικρότερο διάστημα, με τη συνεργασία του Βίκτορα Αρδίττη). Η περίοδος αυτή, όπως προέκυψε από τη μελέτη δημοσιευμένου και αδημοσίετου αρχειακού υλικού, σφραγίστηκε από πρωτοπόρες για την εποχή δραματολογικές και σκηνοθετικές επιλογές, σημαντικές πολιτιστικές ανταλλαγές, την καθιέρωση του θεσμού θεατρικών αναλογίων και προγραμμάτων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης παιδιών και ενηλίκων, και, γενικότερα, από ένα κλίμα συμπίεσης με τις ευρωπαϊκές καλλιτεχνικές εξελίξεις της εποχής, όπως το οραματίστηκαν οι εμπνευστές του. Στην ανακοίνωση αξιοποιούνται και φωτίζονται όλα εκείνα τα τεκμήρια που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το ΔΗΠΕΘΕ της Πάτρας, ιδιαίτερα κατά τα πρώτα χρόνια της διαδρομής του, κατάφερε να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο παρέμβασης στα πνευματικά και καλλιτεχνικά πράγματα του ευρύτερου κοινού της περιφέρειας της Πελοποννήσου, διεκδικώντας τον ρόλο ενός θεάτρου – τόπου αντίστασης, σύμφωνου με τις προγραμματικές δηλώσεις της πρώτης καλλιτεχνικής του διευθύντριας, Μάγιας Λυμπεροπούλου: «Η αξία μιας θεατρικής διαδρομής μετριέται και αποκτά νόημα από τη θέση μας απέναντι σε αυτά τα ερωτήματα: αντίσταση ή παράδοση στην ευκολία; Δηमाγωγία ή επιλογή να διαγράψεις μια πορεία, ‘ουρλιάζοντας’ σιωπηλά; [...] Μια

πορεία που όλα γύρω σου σε οδηγούν να καταλάβεις ότι ή ίδια αυτή η θεατρική πορεία πρέπει και αξίζει τον κόπο να διανυθεί». (Από κείμενο της ίδιας για την ίδρυση του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Πατρών, Μάιος 1989).

15. **Ηλιάδης Αντώνης**, Η διάχυση του σταντ-απ κόμεντι στην περιφέρεια μέσω των φεστιβάλ κωμωδίας

Τον Νοέμβριο του 2011, χάρη σε πρωτοβουλία του Θρακιώτη κωμικού Παναγιώτη Κούδα διοργανώνεται για πρώτη φορά στη χώρα ένα πολυήμερο φεστιβάλ κωμωδίας αφιερωμένο στο σταντ-απ κόμεντι. Ένα πολυετές όραμα του κωμικού και ταυτόχρονα ένα μεγαλόπνοο σχέδιο για τα δεδομένα τής εποχής και της τότε στανταπικής πραγματικότητας, αν αναλογιστούμε ότι λάμβανε χώρα στην ακριτική επαρχία, στην Ξάνθη, σε μια περίοδο που το σταντ-απ κόμεντι δεν είχε καλά-καλά καθιερωθεί ούτε στην πρωτεύουσα. Από τότε έως και το 2024 έχουν διοργανωθεί συνολικά 15 Φεστιβάλ Κωμωδίας στην περιφέρεια, σε 7 διαφορετικές πόλεις, τα οποία έρχονται να προστεθούν σε 11 ακόμα διοργανώσεις φεστιβάλ που έχουν πραγματοποιηθεί σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη κατά το ίδιο χρονικό διάστημα: όλα μαζί, δε, συνθέτουν μια εικόνα που εν μέρει φωτίζει τον βαθμό ανάπτυξης του συγκεκριμένου είδους θεάματος στην Ελλάδα και τον ρυθμό διάδοσής του τόσο εντός όσο και εκτός των δύο μεγάλων αστικών κέντρων. Η παρούσα ανακοίνωση παρακολουθεί και περιγράφει αυτή τη φεστιβαλική δραστηριότητα και την τοποθετεί σε ένα ευρύτερο πλαίσιο εσωτερικής λειτουργίας του μικροσύμπαντος του ελληνικού σταντ-απ κόμεντι, καθώς τα Φεστιβάλ Κωμωδίας αποτελούν έναν από τους τρεις μεγάλους πυλώνες ανάπτυξης και διάδοσης του σταντ-απ, τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς – με τους άλλους δύο να είναι τα Κόμεντι Κλαμπ και τα Όπεν Μάικ. Εκτός από το καλλιτεχνικό τους αποτύπωμα, συζητάμε και για τις προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης, καθώς η γεωγραφική και οργανωτική διεύρυνση των Φεστιβάλ Κωμωδίας αποτελεί μια μικρογραφία της ίδιας της άνθησης του σταντ-απ κόμεντι στην Ελλάδα, σε μια σχέση αλληλεπίδρασης: τα φεστιβάλ κωμωδίας συνέβαλαν στη διάδοση και στην καθιέρωση του είδους, ενώ, με την σειρά τους, διευρύνονται και τα ίδια χάρη σε αυτή την διάδοση και καθιέρωση, ως αποτέλεσμα μιας αμοιβαία επωφελούς αλληλοτροφοδότησης.

16. **Θεοδωράνου Ελισσάβητ**, «Ο επιμένων νικά;» Καλλιτεχνική βιωσιμότητα των θιάσων της Θεσσαλονίκης στα χρόνια της Μεταπολίτευσης

Η βραχύβια θεατρική άνθηση της Θεσσαλονίκης που κυριάρχησε στις αρχές της δεκαετίας του '80 οφείλεται κυρίως στη στροφή του μεταπολιτευτικού κράτους προς την πολιτιστική επένδυση, που υλοποιήθηκε μέσω του νέου θεσμού των κρατικών επιχορηγήσεων στο ελεύθερο θέατρο και του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης στην πολιτιστική ανάπτυξη της περιφέρειας με τη διοργάνωση θεατρικών φεστιβάλ και εκδηλώσεων. Η επιβίωση των εναλλακτικών θιάσων όμως δεν ήταν μια απλή υπόθεση. Δεδομένων των αντίξοων συνθηκών που δημιουργούσαν αφενός οι περιορισμένοι οικονομικοί πόροι, η προβληματική εξασφάλιση χρηματοδότησης μέσω επιχορηγήσεων και η έλλειψη κατάλληλων θεατρικών χώρων και υποδομών και αφετέρου ο συναγωνισμός με το Κ.Θ.Β.Ε., αλλά και τους εμπορικούς θιάσους

πρωταγωνιστών που ταξίδευαν στη Θεσσαλονίκη για παραστάσεις. Στόχος της ανακοίνωσης είναι, επίσης, να μελετηθεί ο τρόπος με τον οποίο οι κοινωνικοί μετασχηματισμοί επηρέασαν τη διαμόρφωση του θεατρικού κοινού στη διάρκεια της μεταπολιτευτικής περιόδου, σε συνδυασμό με τις ρεπερτοριακές επιλογές των θιάσων. Επιπρόσθετα, κρίσιμα στοιχεία στην έρευνά μας αποτελούν η σημασία της εκπαίδευσης και ανάδυσης νέων καλλιτεχνών που εργάστηκαν εκείνη την περίοδο στις τοπικές ομάδες και ταυτόχρονα ο αναγκαστικός μονόδρομος αρκετών καλλιτεχνών προς την Αθήνα σε αναζήτηση περισσότερων ευκαιριών. Η παρούσα ανακοίνωση σκοπεύει να εξετάσει τις δυνατότητες βιωσιμότητας που είχαν στα χρόνια της Μεταπολίτευσης τρία θεατρικά σχήματα έρευνας στη Θεσσαλονίκη μελετώντας διάφορους καθοριστικούς παράγοντες που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη δραστηριότητα των θιάσων του Θεατρικού Εργαστηρίου Θεσσαλονίκης, της Επιθεώρησης Δραματικής Τέχνης, και του Καφέ-Θεάτρου.

17. **Ιωαννίδης Γρηγόρης**, “Ένας κριτικός με βαλίτσες”. Η διαδρομή του περιφερειακού θεάτρου μέσα από τα μάτια της θεατρικής κριτικής .

Η ανακοίνωση εξετάζει (και σχολιάζει εν μέρει) την απήχηση που γνώρισαν οι (χειμερινές ως επί το πλείστον) παραγωγές των ΔΗΠΕΘΕ στον αθηναϊκό Τύπο, στηριζόμενη μεταξύ άλλων και στην προσωπική εμπειρία του υπογράφοντα όταν ο ίδιος κρατούσε τη στήλη «Εκτός Έδρας», με κάλυψη των παραγωγών των ΔΗΠΕΘΕ, στην εφημερίδα Ελευθεροτυπία. Προβαίνει έτσι σε ορισμένα συμπεράσματα που φανερώνουν τη γενικά ελλειμματική, αν όχι τραυματική σχέση, του θεάτρου της περιφέρειας με το πολιτειακό και καλλιτεχνικό κέντρο της πρωτεύουσας.

18. **Καγγελάρη Δηώ**, Επιστρέφοντας στο Θερινό Μαντείο

Θερινό Μαντείο ονομάζεται το εργαστήριο καλλιτεχνικής έρευνας για το αρχαίο δράμα, που εγκαινιάστηκε το 2018 από το ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων με τη στήριξη του Δήμου Ιωαννιτών και εντάχθηκε στο Διεθνές Δίκτυο Αρχαίου Δράματος του Υπουργείου Πολιτισμού. Η ανακοίνωση αποσκοπεί να παρουσιάσει τους ιδρυτικούς στόχους του θεσμού και να μοιραστεί την εμπειρία των δυο πρώτων διοργανώσεων, που πραγματοποιήθηκαν το καλοκαίρι του 2018 και του 2019 στα Γιάννενα και στη Δωδώνη, με τη συμμετοχή διακεκριμένων δασκάλων-καλλιτεχνών. Εμπνευσμένες από το Μαντείο της Δωδώνης (το επονομαζόμενο Μαντείο των Ήχων) οι συναντήσεις εστίασαν στο θέμα "Τόπος των Ήχων", προτείνοντας τη διερεύνηση του αρχαίου δράματος ως πολυσύνθετου ηχητικού τοπίου σε διάλογο με τον περιβάλλοντα χώρο.

19. **Καρρά Κατερίνα**, Τα ημικρατικά θέατρα και η ίδρυση των ΔΗΠΕΘΕ

Ο τίτλος «ημικρατικά» θέατρα δόθηκε σε μια σειρά από πρωτοβουλίες στο πεδίο του θεάτρου στο τέλος της δεκαετίας του 1970. Η ανακοίνωση εξετάζει τους όρους ίδρυσης των ημικρατικών θεάτρων, τα προβλήματα και τις αντιδράσεις που δημιουργήθηκαν από την ίδρυσή τους και τους λόγους που στράφηκε η πολιτεία στην ίδρυση των ΔΗΠΕΘΕ με επίκεντρο τους δήμους και τις περιφέρειες της χώρας.

20. **Κονδύλη Γεωργία.** Παρελθόν και παρόν του μουσικού θεάτρου στο νησί της Κρήτης

Η παρούσα έρευνα, που ακόμα βρίσκεται σε αρχικό στάδιο, ξεκίνησε ως ιδέα από μια προηγούμενη έρευνα για το μουσικό θέατρο στη Σμύρνη όταν ερευνώντας για τις παραστάσεις του στην πόλη της Ιωνίας διαβάσαμε στα απομνημονεύματα του Διονυσίου Λαυράγκα ότι ο θίασος έδωσε παραστάσεις σε Χανιά και Ηράκλειο στις αρχές του 20ου αιώνα. Άξιο να σημειωθεί ότι πολλοί ελληνικοί και ξένοι μουσικοί θίασοι εκείνη την εποχή περιόδευαν σε πόλεις και νησιά της Μεσογείου όπως τα νησιά του Ιονίου, η Πάτρα, η Σύρος, η Σμύρνη, η Κων/πολη και η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Η προτεινόμενη εισήγηση εστιάζει κυρίως σε παραστάσεις μουσικού θεάτρου στην Κρήτη, στους νομούς Ηρακλείου, Χανίων, Ρεθύμνου & Λασιθίου, τον 20ο αιώνα αλλά κυρίως τον 21ο αι. με σκοπό να διερευνήσει αν το είδος του μουσικού θεάτρου, όπερα και οπερέττα, ευδοκίμησε σε πόλεις του νησιού αυτού όπως ευδοκίμησε σε άλλες πόλεις της Μεσογείου.

21. **Κοσμοπούλου Δέσποινα,** Οι παραστάσεις της Ζωής Καρέλλη στο ΚΘΒΕ

Το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος ιδρύεται στη Θεσσαλονίκη, στις 13 Ιανουαρίου του 1961 και εγκαινιάζει τη δραστηριότητά του το ίδιο καλοκαίρι. Ο χαρακτήρας του είναι πολυδιάστατος, ενώ κύριος στόχος του ήταν και παραμένει η ανάδειξη και η προώθηση της δραματουργικής τέχνης σε όλο της το φάσμα. Έτσι, υιοθετεί ένα ευρύ και τολμηρό εναλλασσόμενο ρεπερτόριο, παρουσιάζει στο κοινό σημαντικούς ηθοποιούς, σκηνογράφους αλλά και καταξιωμένους ξένους αλλά και Έλληνες σκηνοθέτες. Αναδεικνύει δε, το εντόπιο δραματουργικό δυναμικό της συμπρωτεύουσας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα εδώ, η ποιήτρια και θεατρική συγγραφέας Ζωή Καρέλλη (Χρυσούλα Αργυριάδου). Στο πλαίσιο της συνεργασίας της σημαντικής δραματουργού με το Κρατικό, παρουσιάστηκαν στην Κεντρική Σκηνή της Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών δύο θεατρικά της έργα. Η εξέταση των παραστάσεων αυτών θα αποτελέσει και το κεντρικό ζήτημα της παρούσας εργασίας. Για την μελέτη των παραστάσεων θα αντληθούν στοιχεία από το διαθέσιμο παραστασιολογικό υλικό όπως κριτικές, συνεντεύξεις, φωτογραφίες, βίντεο, προγράμματα. Οι προς μελέτη παραστάσεις είναι οι ακόλουθες: Η παράσταση *Ορέστης* η οποία παρουσιάζεται για πρώτη φορά στις 19 Νοεμβρίου του 1976 σε σκηνοθεσία Τάκη Καλφόπουλου και η παράσταση *Σιμωνίς Βασιλόπαις του Βυζαντίου* που ανέβηκε για πρώτη φορά στην Κεντρική Σκηνή Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών, στις 13 Οκτωβρίου του 1966, υπό τη σκηνοθετική καθοδήγηση του Σπύρου Ευαγγελάτου.

22. **Κωνσταντινάκου Παναγιώτα - Χατζηλιάδου Αναστασία,** Επιτελώντας (σ)την Κοινότητα: τοπικότητα, ενδυνάμωση και τέχνη. Θέατρο στην πόλη των Γιαννιτσών

Η ανακοίνωση θα εξετάσει τη φιλοσοφία και τη δυναμική του τρόπου με τον οποίο επιτελείται το Θέατρο Κοινότητας σε τοπικό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα θα παρουσιάσει τις μεθοδολογικές και αισθητικές επιλογές του Θεάτρου Κοινότητας έτσι όπως εφαρμόστηκε στα Γιαννιτσά από το 2015 και μετά, από ομάδα επαγγελματιών

καλλιτεχνών με εμπνεύστρια τη Θεατρολόγο-Σκηνοθέτιδα Αναστασία Χατζηλιάδου. Μέσα από ένα σύνολο τοποειδικών επιτελέσεων, που πραγματοποιήθηκαν στην πόλη, θα συζητήσει θέματα που αφορούν στην τοπικότητα και στην ενδυνάμωση της κοινότητας με εργαλείο την τέχνη. Διερευνώντας τις θεματικές των επιτελέσεων, που αποτελούν ζητήματα άμεσα συνδεδεμένα με την τοπική κοινότητα όπως μνήμη και συλλογική ταυτότητα, σχέση μνήμης και χώρου/τόπου, ζητήματα διαγενεακότητας καθώς και την επιλογή της εμπλοκής της ίδιας της κοινότητας στις παραστάσεις, η ανακοίνωση θα προσπαθήσει να αναδείξει την αναγκαιότητα ενός τέτοιου πλαισίου εφαρμογής του θεάτρου σε τοπικό επίπεδο και την πιθανή σύνδεσή του με ευρύτερα πλαίσια όπως για παράδειγμα το εθνικό ή και το παγκόσμιο. Εν τέλει, η ανακοίνωση θα διερευνήσει τους τρόπους με τους οποίους το συγκεκριμένο παράδειγμα θεάτρου προσβλέπει στην ενεργοποίηση και αισθητική/θεραπευτική/πολιτειακή ενδυνάμωση της κοινότητας, καθώς και στην ουσιαστική σύνδεσή της (και με την έννοια της αειφορίας) με τον τόπο/χώρο/περιβάλλον που αυτή διαβιώνει και παράγει.

23. Λεοντάρης Γιάννης, Δημοτικά ή Κρατικά Περιφερειακά Θέατρα; Ερωτήματα για μια αποτελεσματική περιφερειακή πολιτική στον χώρο του θεάτρου

Η περιφερειακή πολιτική στον χώρο του θεάτρου, όπως ασκείται στην Ελλάδα σε όλη σχεδόν την περίοδο της μεταπολίτευσης, προκρίνει το μοντέλο της ισχυρής σύνδεσης των θεατρικών οργανισμών της περιφέρειας με την τοπική αυτοδιοίκηση. Αν σε θεωρητικό επίπεδο το μοντέλο αυτό μπορεί να φαίνεται λειτουργικό, η εφαρμογή του τα τελευταία σαράντα τουλάχιστον χρόνια έχει φέρει στην επιφάνεια μια σειρά από παθογένειες και δυσλειτουργίες, οδηγώντας αρκετά από τα περιφερειακά θέατρα σε οικονομικό και καλλιτεχνικό μαρασμό. Τα ερωτήματα που επιβάλλεται να μας απασχολήσουν τα επόμενα χρόνια στην κατεύθυνση της αναζωογόνησης και της ουσιαστικής ανάπτυξης της περιφερειακής πολιτικής στο χώρο του θεάτρου είναι: ο επαναπροσδιορισμός της σχέσης των ΔΗΠΕΘΕ με την τοπική αυτοδιοίκηση και το Υπουργείο Πολιτισμού ως προς την χρηματοδότηση, η θεσμική σύνδεσή τους με το Εθνικό Θέατρο και το ΚΘΒΕ, η συμβολή των ΔΗΠΕΘΕ στην καλλιτεχνική εκπαίδευση και τέλος, η χάραξη σαφών διαχωριστικών γραμμών ανάμεσα στο επαγγελματικό θέατρο της περιφέρειας και στην ερασιτεχνική θεατρική δραστηριότητα. Η παρούσα εισήγηση έχει στόχο να προσεγγίσει τα παραπάνω ερωτήματα, προτείνοντας παράλληλα και την υιοθέτηση καλών πρακτικών άλλων χωρών όπως η Γαλλία, οι οποίες θα μπορούσαν να συμβάλουν θετικά στο σχεδιασμό μια νέας εποχής για τα περιφερειακά θέατρα.

24. Μιχαλόπουλος Παναγιώτης, Θεατρική αποκέντρωση: ο σκηνοθέτης Γιάννης Κακλέας και το ΔΗΠΕΘΕ Καλαμάτας

Ο Γιάννης Κακλέας, διακεκριμένος σκηνοθέτης και Καλλιτεχνικός διευθυντής του Τεχνολογικού (1981-2003), διετέλεσε δύο φορές Καλλιτεχνικός Διευθυντής του ΔΗΠΕΘΕ Καλαμάτας (1989-1991 και 2003-2006). Η ανακοίνωση διερευνά και παρουσιάζει τις αντιλήψεις του σκηνοθέτη για τη θεατρική αποκέντρωση, την

εφαρμογή τους και τον απόηχό τους στο καλλιτεχνικό έργο ΔΗΠΕΘΕ Καλαμάτας, καθώς και τις καινοτομίες που εισηγήθηκε.

25. **Μπλέσιος Αθανάσιος**, Οι Ηπειρώτες συγγραφείς στο ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων

Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Ιωαννίνων έχει μια αξιόλογη πορεία εδώ και δεκαετίες. Ανέβασε διάφορες παραστάσεις, ανάμεσα στις οποίες υπάρχουν και παραστάσεις νεοελληνικών έργων. Ιδιαίτερα μερίμνησε για το ανέβασμα έργων Ηπειρωτών συγγραφέων. Ο κατάλογος των παραστάσεων των έργων αυτών είναι αξιόλογος. Ανέβηκαν, μεταξύ άλλων, Η πρόβα του Γ. Αρμένη, Ευτυχία Πρίντζου· η επιστροφή του Βασίλη Κονταξή, Τελευταία μέρα του Νίκου Ζώη, Το τέλος της μικρής μας πόλης του Δημήτρη Χατζή, Από γιορτή σε γιορτή του Χρήστου Χρηστοβασίλη, Anacarbit – Ο Βιτγκενστάιν σε Αντίλογο του Δημήτρη Βαρτζιώτη. Η ποικιλία των παραστάσεων και η αισθητική τους διάσταση είναι αξιοπρόσεκτες. Ορισμένα έργα αντλούν το υλικό τους από την ηπειρώτικη ζωή, ενώ άλλα αξιοποιούν διάφορες θεματικές και προβάλλουν σημαντικούς προβληματισμούς. Χαρακτηριστικές είναι οι δραματοποιήσεις διηγημάτων (Χατζής, Χρηστοβασίλης), ακόμη και του δημοτικού τραγουδιού Του νεκρού αδελφού. Κάποια από τα έργα ανέβηκαν σε πανελλήνια πρώτη στο ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Ιωαννίνων, ενώ ορισμένα παρουσιάστηκαν και σε θέατρα των Αθηνών. Στόχος της ανακοίνωσης είναι η ανάδειξη των χαρακτηριστικών και της αξίας των έργων, αλλά και της σκηνικής τους παρουσίασης, με βάση πάντα το προσφερόμενο υλικό από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Ιωαννίνων.

26. **Πελτέκης Αστέρης**, ΔΗΠΕΘΕ και τοπική κοινωνία. Η κουλτούρα της αποκέντρωσης του πολιτισμού

Η κουλτούρα της αποκέντρωσης του πολιτισμού είναι μια πρακτική η οποία εφαρμόστηκε σε διάφορα μέρη της Ευρώπης και της παγκόσμιας κοινότητας, κυρίως μετά την πληθυσμιακή έκρηξη και τη δημιουργία μεγάλων αστικών κέντρων που σημειώθηκε στις σύγχρονες κοινωνίες της βιομηχανικής και μεταβιομηχανικής επανάστασης. Συναντούμε παραδείγματα της πρακτικής αυτής σε χώρες όπως η Γαλλία και η Γερμανία οι οποίες ήταν από τις πρωτοπόρους στον συγκεκριμένο τομέα. Με δραστικές τομές στη διαχείριση της διάχυσης του πολιτισμού και των πολιτιστικών πρακτικών οδήγησαν την ανάπτυξη των πολιτισμικών και πολιτιστικών στοιχείων και δράσεων στην περιφέρεια με στόχο την συμβολή τους στην ανάπτυξη των εκτός του κέντρου περιοχών τόσο σε πνευματικό και εκπαιδευτικό επίπεδο όσο και σε οικονομικό αλλά και δημογραφικό για την περαιτέρω βιωσιμότητα των περιφερειακών κοινοτήτων και κοινωνιών. Στην ελληνική επικράτεια η τάση αυτή και η πρακτική της εφαρμογή άρχισε να λαμβάνει χώρα, σε μεγάλο βαθμό, με την ανάληψη του υπουργείου πολιτισμού από την αείμνηστη Μελίνα Μερκούρη η οποία ακολουθώντας το παράδειγμα ξένων κοινωνιών από τις οποίες είχε την εμπειρία, ιδιαιτέρως της γαλλικής, προχώρησε σε καινοτόμες δράσεις διάχυσης του πολιτισμού στην ελληνική περιφέρεια. Σε ό,τι αφορά στη θεατρική τέχνη, αυτό συνέβη μέσω της δημιουργίας του θεσμού των Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων, ταυτόχρονα με την πολιτική μεταστροφή στη χώρα. Η πολιτική της αποκέντρωσης του πολιτισμού και συγκεκριμένα στον τομέα του

θεάτρου, αποσκοπούσε αφενός στην ανάπτυξη του πολιτιστικού γίνεσθαι των εκτός του κέντρου περιοχών και αφετέρου στην προσέλκυση επενδύσεων, την προσέλκυση σημαντικών δημιουργών και ανθρώπων της θεατρικής τέχνης, καθώς και στην πληθυσμιακή ενίσχυση των περιοχών αυτών με άτομα από τον χώρο του πολιτισμού. Ταυτόχρονα βοήθησε στην ενίσχυση της τοπικής κοινωνίας με πολλούς και ποικίλους τρόπους όπως για παράδειγμα με την ενίσχυση της τοπικής αγοράς και των ντόπιων επαγγελματιών παροχής υπηρεσιών, την απασχόληση καλλιτεχνών, τεχνικών και διοικητικών υπαλλήλων της τοπικής κοινότητας και τη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης μέσω της παραγωγής καλλιτεχνικού έργου. Μέσα από τη συγκεκριμένη εισήγηση θα γίνει μια προσπάθεια αποτύπωσης των επιρροών αυτών της πολιτικής της αποκέντρωσης με έμφαση στην επιρροή των ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. στις τοπικές κοινωνίες της περιφέρειας.

27. Πιπινιά Ιουλία, Σε τροχιά αναζήτησης: ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Βορείου Αιγαίου με έδρα τη Χίο

Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Βορείου Αιγαίου με έδρα τη Χίο υπήρξε ένα από τα σχήματα της περιφέρειας του οποίου η διαδρομή και το καλλιτεχνικό αποτύπωμα δεν έχουν ακόμη συζητηθεί και αποτιμηθεί και ως εκ τούτου παραμένουν θολά και απροσδιόριστα. Είναι ένα εγχείρημα που ξεκίνησε ως δημοτική επιχείρηση, με χώρο παραστάσεων το Ομήρειο Πνευματικό Κέντρο, εντάχθηκε στον θεσμό των επιχορηγούμενων δημοτικών θεάτρων το 1995 και έζησε ποικίλες αναταράξεις, οικονομικές, διοικητικές και καλλιτεχνικές, στα 20 περίπου χρόνια της λειτουργίας του μέχρι το κλείσιμό του το 2016. Την καλλιτεχνική του διεύθυνση ανέλαβαν οι Κωνσταντίνος Ε. Μάριος, Κώστας Αρζόγλου, Δήμος Αβδελιώδης και Γιάννης Ζαφείρης, ενώ τις παραστάσεις του, πέρα από τους καλλιτεχνικούς διευθυντές, κατά καιρούς υπέγραψαν έμπειροι σκηνοθέτες και ηθοποιοί της ελληνικής σκηνής (Αδαμάντιος Λεμός, Νίκος Αρμάος, Γιώργος Μπινιάρης, Θεοδωρής Γκόνης, Δέσποινα Τουμαζάνη, Κωστής Καπελώνης κ.ά.). Άλλοτε με το βλέμμα στραμμένο στην τοπική κοινωνία και στηριγμένο στις ντόπιες δυνάμεις και άλλοτε επιχειρώντας άλματα εξωστρέφειας και ευρύτερων συνεργασιών, το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Βορείου Αιγαίου μοιάζει να βρίσκεται σε μια διαρκή αναζήτηση ταυτότητας και ρόλου στο καλλιτεχνικό και κοινωνικό γίνεσθαι. Σε μια αντίστοιχη αναζήτηση βρίσκεται και η παρούσα έρευνα, προσπαθώντας να εντοπίσει και συλλέξει τεκμήρια και υλικό από αρχεία, πηγές και κατάλοιπα που σχετίζονται με τον θίασο, καταρχήν στη Χίο. Απώτερος στόχος της είναι όχι αναγκαστικά να καταγράψει ή ανασυνθέσει συνολικά την πορεία του σχήματος, όσο να ανιχνεύσει και αναδείξει τους όρους και τρόπους λειτουργίας του θεσμού στο συγκεκριμένο, απομακρυσμένο, νησιωτικό περιβάλλον.

28. Πούλιος Απόστολος, Από τη Φλόγα και το Ζουρνάλ στην Τεντούρα με εισιτήριο... «μισή οκά ψωμί»: Ένας αθηναϊκός θίασος στην κατοχική Πάτρα

Η ανακοίνωση παρουσιάζει το χρονικό μιας σύντομης περιοδείας που πραγματοποίησε ένας αθηναϊκός μουσικός θίασος στην Πάτρα την άνοιξη του 1942. Στο τέλος του πρώτου και πιο δύσκολου κατοχικού χειμώνα, στη διάρκεια του οποίου αρκετοί θίασοι

διαλύθηκαν λόγω των εξαιρετικά δυσμενών για το θέατρο συνθηκών, ένα επιθεωρησιακό συγκρότημα με επικεφαλής γνωστά ονόματα του μουσικού θεάτρου εγκατέλειψε την πρωτεύουσα για να δώσει παραστάσεις στην Πάτρα. Η ανακοίνωση παρουσιάζει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες συγκροτήθηκε ο συγκεκριμένος θίασος, τη σύνθεσή του, το ρεπερτόριο και τις δραστηριότητές του, όπως καταγράφηκαν στον Τύπο της Αθήνας αλλά και της Πάτρας. Επιπλέον η ανακοίνωση εξετάζει τα νούμερα που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια αυτής της περιόδου και διασώζονται στο αρχείο του συγγραφέα Δημήτρη Γιαννουκάκη, το οποίο έχει ψηφιοποιηθεί από το Εργαστήριο Θεάτρου, Κινηματογράφου και Μουσικής, του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης: τα κείμενα αυτά μάς δίνουν μια σπάνια, έτσι κι αλλιώς, δυνατότητα να γνωρίσουμε καλύτερα το επιθεωρησιακό θέατρο της Κατοχής και, επιπλέον, να διερευνήσουμε τον τρόπο με τον οποίο ένας αθηναϊκός θίασος προσεγγίζει την κοινωνική και θεατρική ζωή της περιφέρειας και μάλιστα σε μια τόσο ιδιαίτερη ιστορική περίοδο.

29. Ρεμεδιάκη Ιωάννα, Το Θέατρο Κυδωνία στα Χανιά: ένα έκκεντρο κέντρο

Η ανακοίνωση καταγράφει και αποτιμά τα είκοσι και πλέον χρόνια θεατρικής παρουσίας της Εταιρείας Θεάτρου Μνήμη και του Θεάτρου Κυδωνία στα Χανιά, η οποία υπερβαίνει το αναμενόμενο στερεότυπο του θεάτρου στην επαρχία, προσφέροντας στο κοινό της πόλης παραστάσεις που ανήκουν στην σύγχρονη ευρωπαϊκή πρωτοπορία αλλά και στις κλασικές στιγμές της. Το υψηλό (επαγγελματικό και καλλιτεχνικό) επίπεδο των προδιαγραφών του θεάτρου Κυδωνία και η πληθώρα των δραστηριοτήτων του (εκδοτικών, εκπαιδευτικών κ.ά.) δημιουργούν ένα έκκεντρο κέντρο, που αποτελεί πρόταση και πρόκληση για την εγχώρια καλλιτεχνική πολιτική και πράξη.

30. Ριτσάτου Κωνσταντίνα, Εξήντα χρόνια, τι ωφελεί η καλοσύνη; Ο καλός άνθρωπος του Σε Τσουάν στην περιφέρεια

Η μελέτη εξετάζει επιλεκτικά παραγωγές του έργου Ο καλός άνθρωπος του Σε Τσουάν του Μπρεχτ στην ελληνική περιφέρεια, σε διάστημα εξήντα χρόνων (1964-2024), επιδιώκοντας να συγκεντρώσει και να επεξεργαστεί αρχειακό υλικό (ηχητικά ντοκουμέντα, βίντεο, φωτογραφίες, σκηνογραφικά και ενδυματολογικά σχέδια και μακέτες, αφίσες, προγράμματα, δημοσιεύματα, αριθμό εισιτηρίων, κ. ά.). Η ανακοίνωση επιδιώκει να διαπιστώσει, σε ποιο βαθμό και με ποιους τρόπους επεξεργάστηκαν οι παραστάσεις, σε διαφορετικές ιστορικές στιγμές, μείζονα ερωτήματα που διαχρονικά θέτει στους θεατές -με ιδιαίτερη έμφαση σε αυτό το έργο- ο συγγραφέας: Πώς αντιστέκεσαι σε ένα διεφθαρμένο καπιταλιστικό κόσμο, αλλά ταυτόχρονα καταφέρνεις να ζήσεις; Ν' αλλάξει ο κόσμος; Ή εμείς ν' αλλάξουμε; Εν τέλει, «Τι ωφελεί η καλοσύνη;» (ποίημα του Μπρεχτ).

31. Σακκά Ιωάννα, Η ερασιτεχνική θεατρική δραστηριότητα στον θεσσαλικό χώρο πριν από την ίδρυση του "Θεσσαλικού Θεάτρου"

Όταν το 1975 η Άννα Βαγενά με τον Κώστα Τσιάνο, τον Γιώργο Ζιάκα και άλλους καλλιτέχνες αλλά και κατοίκους της Λάρισας αποφάσισαν να ιδρύσουν τον σύλλογο «Θεσσαλική Πνευματική Πορεία», το γνωστό «Θεσσαλικό Θέατρο», το θεσσαλικό κοινό στήριξε με ενθουσιασμό «το δικό τους θέατρο», επειδή είχαν προηγηθεί οι κατάλληλες ζυμώσεις ώστε ένας επαγγελματικός θίασος να είναι πέρα από αποδεκτός και επιθυμητός. Αυτό οφείλεται σε πολλούς παράγοντες, όπως οι περιοδείες των επαγγελματικών θιάσων και των «μπουλουκιών», το παραδοσιακό λαϊκό θέατρο, το «θέατρο του βουνού», αλλά και η αξιοσημείωτη ερασιτεχνική δραστηριότητα στα αστικά κέντρα και στα χωριά από την απελευθέρωση της Θεσσαλίας και έπειτα. Μάλιστα, σύμφωνα με τον Βάλτερ Πούχνερ, σε μια «... χαρτογράφηση της θεατρικής δραστηριότητας στην Ελλάδα, ο χώρος της Θεσσαλίας ... βρίσκεται σε πρώτη θέση όσον αφορά τη συχνότητα και την πυκνότητα παραστάσεων, τόσο στη διαχρονική όσο και στη γεωγραφική διάσταση». Η ανακοίνωση επικεντρώνεται στην ερασιτεχνική θεατρική δραστηριότητα, επιλέγοντας ορισμένες προσπάθειες σημαντικών φορέων και προσωπικές πρωτοβουλίες ανά νομό (Λάρισας, Βόλου, Καρδίτσας και Τρικάλων), που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της θεατρικής παιδείας των κατοίκων της Θεσσαλίας, πριν από την ίδρυση του «Θεσσαλικού Θεάτρου».

32. **Σειραγάκης Εμμανουήλ**, Το λαϊκό θέατρο στην πράξη: Χανιώτικο Θεατρικό Εργαστήρι (1980-1993)

"Έλα να κάνουμε πράξη τις ιδέες του Αουγκούστο Μποάλ για το θέατρο του καταπιεσμένου" Με τη φράση αυτή η ηθοποιός Ελπίδα Μπραουδάκη, μεταφράστρια του έργου του μεγάλου βραζιλιάνου αναμορφωτή του θεάτρου, κάλεσε τον συνάδελφό της Διονύση Μανουσάκη να συμβάλει σε ένα πρωτοποριακό επιχείρημα: την ίδρυση ενός θιάσου λαϊκού θεάτρου στην περιφέρεια, αποτελούμενου σε μεγάλο βαθμό από επαγγελματίες ηθοποιούς ή καλλιτέχνες που δραστηριοποιούνταν ως τότε στην Αθήνα, σε μια πόλη που διέθετε ήδη ένα Ημικρατικό Περιφερειακό Θέατρο. Οι δυο αυτές παράμετροι (πυρήνας επαγγελματιών καλλιτεχνών, άμιλλα με ήδη υπάρχον κρατικοδίαίτο σχήμα) σε συνδυασμό με την ύπαρξη μιας τόσο σαφούς ιδεολογικής και αισθητικής γραμμής δημιουργούν μια εντελώς ιδιόρρυθμη συνθήκη για τον θίασο που δεν γονιμοποίησε απλά την θεατρική ζωή σε μια πόλη της περιφέρειας αλλά δημιούργησε δεδομένα (ενδεικτικά συμμετοχή στο Φεστιβάλ Αθηνών, παραστάσεις στο εξωτερικό) πρωτόγνωρα για ανεπίσημο περιφερειακό σχήμα. Μια σειρά από σχετικές ιδιαιτερότητες και κατακτήσεις μάς δείχνουν ότι η λήθη που σκεπάζει τη δράση του υπογραμμίζει ένα ακόμα κενό της ελληνικής θεατρικής ιστοριογραφίας, υπογράμμιση που θα μας βοηθήσει να βάλουμε τη συζήτηση για το θέατρο στην ελληνική περιφέρεια σε μια εντελώς διαφορετική βάση

33. **Σταματοπούλου Έλενα**, Θέατρο και Περιφέρεια στη μετα-Covid εποχή μέσα από τα μάτια των καλλιτεχνών: μια απόπειρα χαρτογράφησης αναγκών και προοπτικών

Το θέατρο αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο για την πολιτιστική ανάπτυξη και τη διαμόρφωση της συλλογικής ταυτότητας. Σήμερα, η ανάγκη για αποκέντρωση του πολιτιστικού δυναμικού είναι πιο έντονη από ποτέ, επιδιώκοντας την ισορροπία των

πολιτιστικών πόρων μεταξύ των μεγάλων αστικών κέντρων και των περιφερειακών περιοχών. Αυτή η πρόταση επικεντρώνεται στον ρόλο του θεάτρου ως καταλύτη για την πολιτιστική αποκέντρωση, αναδεικνύοντας τις εμπειρίες των καλλιτεχνών που δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και τις προοπτικές που βλέπουν να ανοίγονται. Οι κύριοι στόχοι της έρευνας είναι: α) η ανάδειξη της σημασίας της αποκέντρωσης του θεάτρου, β) η συλλογή δεδομένων μέσω ερωτηματολογίων και συνεντεύξεων με καλλιτέχνες, και γ) η καταγραφή των προβλημάτων και των προοπτικών που βλέπουν οι καλλιτέχνες στο μέλλον. Η μεθοδολογία περιλαμβάνει τη διεξαγωγή ερωτηματολογίων με ένα δείγμα 20-30 καλλιτεχνών παραστατικών τεχνών από τουλάχιστον τρεις διαφορετικές περιφέρειες και 10 τουλάχιστον ωριαίες συνεντεύξεις. Η ποικιλία των καλλιτεχνικών κλάδων θα ενισχύσει την ποικιλομορφία των δεδομένων. Αναμένεται να συγκεντρωθούν ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα, τα οποία θα αναλυθούν για να αποτυπωθούν οι βασικές προκλήσεις και οι ευκαιρίες που αναγνωρίζουν οι καλλιτέχνες. Τα κύρια προβλήματα που θα εξεταστούν περιλαμβάνουν την έλλειψη χρηματοδότησης, τις δυσκολίες πρόσβασης σε υλικά και τεχνική υποστήριξη, καθώς και την απουσία κοινού. Οι προοπτικές θα επικεντρωθούν στις δυνατότητες ανάπτυξης και καινοτομίας στις τοπικές κοινότητες. Η πρόταση καταλήγει με συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής για την υποστήριξη της πολιτιστικής αποκέντρωσης μέσω θεατρικών πρωτοβουλιών και στρατηγικών συνεργασίας μεταξύ θεατρικών οργανισμών, τοπικών αρχών και κοινοτήτων. Η έρευνα στοχεύει να αναδείξει πώς το θέατρο μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην ενίσχυση της περιφέρειας, προωθώντας την κοινωνική συνοχή, την πολιτιστική δημιουργία και την οικονομική ανάπτυξη.

34. **Στιβανάκη Ευανθία**, Το θέατρο σήμερα, στην Περιφέρεια της Περιφέρειας.

Πέριξ των -έστω και γλίσχρα- επιχορηγούμενων ΔΗΠΕΘΕ, στην Περιφέρεια της Περιφέρειας (στις μικρότερες ελληνικές πολεις και κωμοπόλεις, που δεν είναι έδρες δημοτικών θεάτρων) εξελίσσεται και ισχυροποιείται τα τελευταία χρόνια ένα πλούσιο και πολυπλόκαμο σύστημα αξιοσημείωτων, εντοπίων θεατρικών δράσεων, δημιουργώντας μία ενδιαφέρουσα αποκεντρωμένη - “εξώτερη” εικόνα θεάτρου, που προσφέρει δυναμικό παλμό στις μικρότερες πόλεις - κοινότητες. Δεν θα συναντήσουμε εύκολα μικρή πόλη που να μη διαθέτει ή να μην καυχιέται για την παρελθούσα, την παρούσα ή την προϊούσα θεατρική ιστορία της: (ερασιτεχνικές ομάδες, φεστιβάλ, θεατρικοί και δραματικοί διαγωνισμοί, θεατρικά εργαστήρια -ιδίως κατά τη διάρκεια και μετά την πανδημία όπου πολλοί καλλιτέχνες του θεάτρου εγκατασταθηκαν σε μικρές πόλεις). Το φαινόμενο αυτό, του οποίου επιχειρείται η ερμηνεία, μοιάζει να έχει ευδόκιμες προοπτικές.

35. **Τζανιδάκη Άννα**, «Το θεατρικό ταξίδι του “Πλοίου των τρελών” (“The ship of fools”) στις παραθαλάσσιες περιοχές της Ελλάδας (2008-2009)»

Το «Πλοίο των τρελών» (“The ship of fools - AZART”) ξεκίνησε από την Ολλανδία στα μέσα της δεκαετίας του '80 ως ένα είδος πλωτού τσίρκου και εξελίχθηκε σε έναν

μετακινούμενο θίασο, που έδινε παραστάσεις πάνω στο κατάστρωμα του πλοίου του, σε κάθε λιμάνι που σταματούσε. Στα τέλη της πρώτης δεκαετίας του 21ου αιώνα ξεκίνησε περιοδεία σε νησιωτικές και παραθαλάσσιες περιοχές της Ελλάδας (Σύρος, Βόλος, Αλεξανδρούπολη, Κεφαλονιά, Νάξος, Ικαρία, Κρήτη, Πόρος, Ιτέα, Ιθάκη, Λευκάδα). Ο θίασος αποτελούνταν από το «πλήρωμα» του πλοίου, το οποίο απαρτιζόταν από άτομα διάφορων εθνικοτήτων. Τους χειμώνες, που τα ταξίδια ήταν πιο δύσκολα, συνήθιζαν να παραμένουν σε κάποιο λιμάνι και να μετακινούνται ξανά την καλοκαιρινή περίοδο. Η μεγάλη αυτή παραμονή σε ένα μέρος άρχισε να δημιουργεί μια αλληλεπίδραση με τους ντόπιους κατοίκους κάθε περιοχής που σε πολλές περιπτώσεις εκτός από απλοί θεατές συμμετείχαν και οι ίδιοι στο «πλήρωμα». Η εισήγηση αυτή έχει ως στόχο να επικεντρωθεί στην σκιαγράφηση της δραστηριότητας του ιδιαίτερου αυτού θιάσου στην Ελλάδα, στην πρόσληψη των παραστάσεων από ένα κοινό μιας άλλης κουλτούρας και γλώσσας και στη μελέτη της σχέσης που ανέπτυξε με την τοπική κοινωνία της Κρήτης στην οποία παρέμενε ένα μεγάλο διάστημα.

36. **Τούλιος Σπυρίδων**, Μελοδραματικοί θίασοι και λαϊκά θεάματα στην Κεφαλονιά του πρώιμου 20ού αι. μέσα από την εφ. *Ζιζάνιον* του Τζώρτζη Μολφέτα

Ο Ιόνιος χώρος έχει ήδη κατά τον 19ο αι. αναπτύξει μια σύνθετη και ενδιαφέρουσα θεατρική παράδοση, συνδεδεμένη πρωτίστως με τη γεωγραφική εγγύτητα που έχει με την Ιταλία. Τα Επτάνησα έμελλε να μεταδώσουν και με την Ένωση στην Ελλάδα το 1864 τις ευρωπαϊκές θεατρικές εξελίξεις ενώ προς το πέρασμα στον 20ό αιώνα δεν θα πάψουν να υποδέχονται θιάσους που έχουν προηγηθεί στην Αθήνα καθώς και διάφορα λαϊκά θεάματα. Η παρούσα ανακοίνωση εστιάζει στην υποδοχή μελοδραματικών θιάσων και, συγχρόνως, λαϊκών θεαμάτων στην Κεφαλονιά του πρώιμου 20ού αιώνα μέσα από τη σατιρική εφημερίδα *Ζιζάνιον* του ποιητή και εκδότη Τζώρτζη Μολφέτα (1871-1916). Οι στήλες που φιλοξενούν τις αναγγελίες παρουσιάζουν ενδιαφέρον, κυρίως, λόγω των πληροφοριών που περιέχουν για τους συντελεστές των παραστάσεων. Παράλληλα, στο *Ζιζάνιον* εντάσσονται σατιρικά, πλην όμως όχι σκωπτικά, στιχουργήματα-σχόλια για τους θιάσους και για την απήχηση των έργων στο κοινό. Μέσα από τον συνδυασμό των αναγγελιών με τα λογής σχόλια μπορούμε να ανιχνεύσουμε σημαντικό τμήμα από τις θεατρικές τάσεις στο κατώφλι του 20ού αιώνα με παρονομαστή τις έντονες αντιθέσεις της κεφαλλονίτικης κοινωνίας. Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι πολλά από τα σχετικά με τη θεατρική κίνηση στιχουργήματα –στην πλειονότητά τους γραμμένα από τον ίδιο τον Μολφέτα– ανταποκρίνονται στη σάτιρα ντόπιων περιστάσεων.

37. **Τσιντζιλώνη Στεριανή**, Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας: αποκέντρωση και διεθνοποίηση (τίτλος εργασίας)

Η δημιουργία του θεσμού του Διεθνούς Κέντρου Χορού Χορού και του Διεθνούς Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας το 1994 στο πλαίσιο του Εθνικού Πολιτιστικού Δικτύου Πόλεων ήταν μια χειρονομία πολιτιστικής πολιτικής αποκέντρωσης και ταυτόχρονα ένδειξη εξωστρέφειας για τη χώρα και το χορό. Σε μια εποχή άνθησης του σύγχρονου χορού στην Ελλάδα και διεθνώς, η δημιουργία ενός φορέα στην περιφέρεια (εκτός

Αθηνών) της περιφέρειας (ΕΕ) φέρνει στο προσκήνιο αιτήματα της εποχής, εντάσεις και ελπίδες. Με πρότυπο το Γαλλικό μοντέλο αποκέντρωσης και τη δημιουργία των Εθνικών Κέντρων Χορού, το Διεθνές Κέντρο Χορού Καλαμάτας φαίνεται να αντιπροσωπεύει μια εποχή και φιλοσοφία για τον πολιτισμό. Η εισήγηση θα διερευνήσει τη φιλοσοφία ίδρυσής του, την πορεία του θεσμού στο χρόνο, και τα ζητήματα που εγείρει η δράση του.

38. **Τσίγλη Άννα**, Φεστιβαλάκι Θεατρικής Παραγωγής, το παράδειγμα διοργάνωσης ενός ετήσιου φεστιβάλ που λαμβάνει χώρα στο Ναύπλιο

Το Φεστιβαλάκι Θεατρικής Παραγωγής διοργανώνεται κάθε χρόνο στο Ναύπλιο από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Οι φοιτητικές θεατρικές ομάδες που συμμετέχουν συνδυάζουν τις γνώσεις που αποκόμισαν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές από την τετραετή φοίτησή τους στο Τμήμα και στοχεύουν να επικοινωνήσουν τις καλλιτεχνικές τους ανησυχίες με ένα ευρύτερο κοινό. Το Φεστιβαλάκι Θεατρικής παραγωγής οργανώνεται επίσημα από το 2015 και ανεπίσημα από το 2005 στο πλαίσιο του μαθήματος της Θεατρικής Παραγωγής που διδάσκεται από την Άννα Τσίγλη στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Ναυπλίου. Το Φεστιβαλάκι Θεατρικής Παραγωγής στηρίζουν επιχειρήσεις και φορείς που εδρεύουν στο Ναύπλιο (ΔΟΠΠΑΤ Δήμου Ναυπλιέων, Κέντρου Ελληνικών Σπουδών Ελλάδος του Πανεπιστημίου Harvard, κ.ά) και αποτελεί ένα ιδιαίτερο παράδειγμα φεστιβάλ της περιφέρειας που πραγματοποιείται από Πανεπιστημιακό Τμήμα Θεατρικών Σπουδών. Στο συνέδριο θα παρουσιαστεί το Φεστιβαλάκι Θεατρικής Παραγωγής, ο τρόπος διοργάνωσης, προώθησης και διεξαγωγής του μέσα από το πλούσιο οπτικό που υπάρχει από τις παραστάσεις που έχουν παρουσιαστεί μέχρι σήμερα. Μπορείτε σχετικά να δείτε εδώ: <https://festivalakinafplio.wixsite.com/festivalaki>

39. **Φελοπούλου Σοφία**, «Το θέατρο τέχνης “Ακτίς Αελίου” στη Θεσσαλονίκη

Η ομάδα του θεάτρου τέχνης “Ακτίς Αελίου” διαδραμάτισε έναν σημαντικό ρόλο στη θεατρική ζωή της Θεσσαλονίκης στα 14 χρόνια της λειτουργίας της (2000-2014), κάτι που αποδείχθηκε με τη βράβειυσή της, το 2006, από την Ένωση Κριτικών Θεάτρου, ως το καλύτερο περιφερειακό θέατρο. Οι άνθρωποι, οι αρχές που έθεσαν, ο τρόπος που τις υλοποίησαν, μέσω του ρεπερτορίου, της σκηνοθεσίας, της υποκριτικής και της αισθητικής των παραστάσεων δικαιολογούν την επιτυχία του θιάσου.

40. **Φραγκή Μαρία**, Θεατρική αποκέντρωση - Η περίπτωση της Γαλλίας με τα 38 Εθνικά Κέντρα Θεάτρου

Η προτεινόμενη εισήγηση, με αφορμή την συμμετοχή μου (1990-1996) στην ερευνητική ομάδα του Robert Abirached, στο Πανεπιστήμιο της Nanterre-Paris X, θα επιδιώξει να φωτίσει από πολλές πλευρές το κίνημα της Θεατρικής Αποκέντρωσης στη Γαλλία, απαντώντας στα ερωτήματα: Είναι το θέατρο ένας τρόπος σύλληψης του δημοκρατικού πολιτεύματος; Αποτελεί μια συνέχεια της εθνικής πολιτισμικής ταυτότητας, μια ελιτίστικη ενασχόληση ή ένα λαϊκό θέαμα; Υπάρχει πράγματι η

αναγκαιότητα σήμερα να υποστηρίξουμε το θέατρο; Βρίσκεται σε κρίσιμη κατάσταση η παραγωγή του θεάτρου στην περιφέρεια; Γιατί πρέπει να συνδέσουμε τις πολιτειακές αξίες με την τέχνη του θεάτρου; Τα παραπάνω ερωτήματα ίσως να μας θυμίζουν κάτι από την Ελληνική πραγματικότητα σήμερα, αλλά θα πρέπει να τα αναζητήσουμε και στις ρίζες της Θεατρικής Αποκέντρωσης της Γαλλίας, που εμπνέεται από το Λαϊκό Θέατρο στα τέλη του 19 ου αιώνα. Η Θεατρική Αποκέντρωση χτίζεται σταδιακά στα πρώτα χρόνια από την λήξη του Δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου, όταν μπήκαν οι πρώτοι σπόροι, μέσα από την πολιτική ανασύνταξη της Αριστεράς. Η υπόθεση αυτή συμβάδισε με την αναγκαιότητα της διαπαιδαγώγησης ενός σκεπτόμενου κοινού, τότε που έγινε απτό το όραμα για ένα πραγματικό Λαϊκό Θέατρο μέσα από τις προσπάθειες και τις ενέργειες ανθρώπων του Υπουργείου Παιδείας (Jeanne Laurent) και εν συνεχεία του Υπουργείου Πολιτισμού (André Malraux, Jacques Lang). Η έρευνα δίπλα στον R.Abirached, επικεφαλής του Τμήματος Θεάτρου στο ΥΠ.ΠΟ. της Γαλλίας (1981-1988) και καθηγητή Θεατρικών Σπουδών, είχε ως αποτέλεσμα μία μελέτη της Ελληνικής Θεατρικής Αποκέντρωσης που οδήγησε σε ένα διδακτορικό τίτλο και πολλές ανακοινώσεις.

41. **Χοτζάκογλου Ανθή**, «Καλλιτέχνης Γιάννος» (1922-2002): ένας λησμονημένος Πελοποννήσιος караγκιοζοπαίκτης

Μέσα από την παρούσα ανακοίνωση θα παρουσιασθεί ο άγνωστος βιβλιογραφικά караγκιοζοπαίκτης της Ηλείας, Γιάννος (1922-2002). Μαρτυρίες που έχουν συγκεντρωθεί μέσω της οικογένειας και συναδέλφων του θα συνθέσουν πτυχές της βιογραφίας και χαρακτηριστικών επαγγελματικών συνηθειών του. Το αδημοσίευτο αρχείο με τα χειρόγραφα σενάρια παραστάσεών του και ένας αντιπροσωπευτικός αριθμός χειροποίητων φιγουρών του θα αποτελέσουν τον οδηγό γνωριμίας με το έργο του. Ο αντικατοπτρισμός της παράδοσης του πελοποννησιακού θεάτρου σκιών και των σπουδαιότερων μαστόρων του και τα εντοπισμένα στοιχεία νεωτερικότητας που διαπότισαν το έργο του Γιάννου, θα εξετασθούν ως τεκμήρια των ριζών, των διαδρομών και της εξέλιξης, ενός ακόμα λησμονημένου από τη βιβλιογραφία, λαϊκού καλλιτέχνη της ελληνικής επαρχίας.

Βιογραφικά συνέδρων / Participants' Bios

Christopher Balme

Ο Christopher Balme είναι ομότιμος καθηγητής θεατρικών σπουδών και συνδιευθυντής του ερευνητικού κέντρου global dis:connect (www.globaldisconnect.org) στο LMU του Μονάχου. Έχει εκδώσει τις παρακάτω μονογραφίες: *Decolonizing the Stage: Theatrical syncretism and postcolonial drama*, (Clarendon Press 1999), *Pacific Performances: Theatricality and Cross-Cultural Encounter in the South Seas* (2007), *Cambridge Introduction to Theatre Studies* (2008), *The theatrical public sphere* (2014) and *The Globalization of Theatre 1870- 1930: The Theatrical Networks of Maurice E. Bandmann*, (2020). Είναι ο κύριος ερευνητής του χρηματοδοτούμενου από το DFG ερευνητικού δικτύου «Configurations of Crisis» και του ERC Advanced Grant «Developing Theatre: Building Expert Networks for Theatre in Emerging Countries after 1945».

Constantinescu Mihaela

Η Mihaela Constantinescu είναι Ρουμάνα καλλιτέχνης, σκηνοθέτις και ερευνήτρια. Διευθύντρια του Buzau International Arts Festival. Είναι παράλληλα υποψήφια Διδάκτωρ στο National University of Theatre and Film I.L., Caragiale, Bucharest.

Tanja Horstmann – Sonia Bombardieri

Tanja Horstmann is of German origin and worked with a theatre group in France from 1994 to 2001. She moved to Italy in 2001 and has been working as an actress and organiser at Teatro Due Mondi ever since. She performs in all of the theatre's productions and is responsible for the international tours. Together with her team, she also runs community workshops and organises a regular theatre season at the group's theatre in Faenza.

Sonia Bombardieri has been working as a theatre manager for independent Italian theatre companies since 1989, organising international tours, festivals and cultural programmes. Since 2014, she has been involved in European and international projects with Teatro Due Mondi. From 2014 to 2024 she was councillor for culture in a Lombard municipality.

Τάσος Αγγελόπουλος

Διδάκτορας Θεατρολογίας (Τμήμα Θεάτρου ΑΠΘ) και σκηνοθέτης. Οι υπόλοιπες σπουδές του περιλαμβάνουν: Πτυχίο Νομικής (ΑΠΘ), Μεταπτυχιακό Κοινωνιολογίας (ΑΠΘ), Πτυχίο και Μεταπτυχιακό Τμήματος Θεάτρου ΑΠΘ, και Κουκλοθέατρο (Ακαδημία Θεάτρου της Σόφια, Βουλγαρία). Διδάσκει Ιστορία Σκηνοθεσίας και Δραματολογία στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου.

Έχει συγγράψει άρθρα δημοσιευμένα σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά και έχει συμμετάσχει σε συνέδρια και ημερίδες. Τα βιβλία του: *Παίζοντας Θέατρο* (2016), *Παίζοντας θέατρο με την ιστορία* (2018), *Θέατρο και πολιτική. Το Κρατικό Θέατρο Θεσσαλονίκης στην Κατοχή* (2021), *Θέατρο και κοινωνία. Η συμβολή της πνευματικής*

Θεσσαλονίκης στην ίδρυση του ΚΘΒΕ (2022) και Το Θέατρο της Αριστεράς, κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Σοφία. Το βιβλίο του: Pozorišne i umetničke aktivnosti političkih izbeglica iz Grčke u Istočnoj Evropi 1945-1956 [Θεατρικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων στην Ανατολική Ευρώπη 1945-1956] κυκλοφορεί από το Θεατρικό Μουσείο της Βοϊβοδίνας (Σερβία).

Αλεξία Αλτουβά

Απόφοιτος της Σχολής Μοναχών Ουρσουλινών (1992), πραγματοποίησε τις σπουδές της στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ολοκληρώνοντας τον προπτυχιακό κύκλο σπουδών ως υπότροφος του κληροδοτήματος Παπαδάκη (1997), ενώ στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών της μαθήτευσε μεταξύ άλλων κοντά σε διεθνούς φήμης ακαδημαϊκούς επιστήμονες, όπως οι Antony Molho, Egert Pöhlmann, Alfred Vincent, Άννα Ταμπάκη, Νάσος Βαγενάς και Oliver Taplin (2001).

Το 2008 έλαβε από το ίδιο Τμήμα τον τίτλο του Διδάκτορα με Άριστα παμψηφεί. Η διατριβή της με τίτλο: «Το φαινόμενο του γυναικείου βεντετισμού τον 19ο αιώνα στην Ελλάδα» και με επιβλέποντες τον αείμνηστο Ακαδημαϊκό Σπύρο Α. Ευαγγελάτο, τον Επίτιμο Καθηγητή του Ε.Κ.Π.Α. Βάλτερ Πούχνερ και τη νυν Πρόεδρο του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Καθηγήτρια Χρυσοθέμιδα Σταματοπούλου-Βασιλάκου, χρηματοδοτήθηκε από το Ερευνητικό Πρόγραμμα Υποτροφιών Ηράκλειτος και κυκλοφόρησε στη συνέχεια από τις εκδόσεις Ηρόδοτος (2014).

Από το 2012 υπηρετεί στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών ως μέλος Δ.Ε.Π., αρχικά στη βαθμίδα του Λέκτορα όπου εκλέχτηκε, και από το 2017 μέχρι σήμερα στη βαθμίδα του Επίκουρου, διδάσκοντας στον προπτυχιακό και μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών. Έχει επίσης διδάξει στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (2008-2009). Πρόσφατα ανέλαβε μετά από εκλογή τη διεύθυνση του νεοσύστατου Εργαστηρίου Έρευνας και Τεκμηρίωσης του Νεοελληνικού Θεάτρου. Είναι επίσης επιστημονική υπεύθυνη του προγράμματος Πρακτικής Άσκησης.

Έχει συμμετάσχει σε ερευνητικά προγράμματα ως μέλος ερευνητικής ομάδας και επιστημονική συνεργάτις. Τα επιστημονικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στα πεδία της Ιστορίας του Νεοελληνικού Θεάτρου στον 19ο και 20ό αι., της Ιστορίας και Θεωρίας της Υποκριτικής και της Ιστορίας Ευρωπαϊκού Θεάτρου και Δράματος. Έχει επιμεληθεί τόμους με πρακτικά συνεδρίων. Έχει συμμετάσχει με ανακοινώσεις της σε επιστημονικές ημερίδες και διεθνή συνέδρια, που οργάνωσαν κορυφαίοι ευρωπαϊκοί κι επιστημονικοί φορείς, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, σε Παρίσι, Μιλάνο, Λουντ, Βαρσοβία, κ.α. Άρθρα της έχουν δημοσιευθεί σε πρακτικά συνεδρίων, επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους στην ελληνική, αγγλική και γαλλική γλώσσα.

Αυτοτελείς Εκδόσεις

Το φαινόμενο του γυναικείου βεντετισμού στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα, Αθήνα: Ηρόδοτος, 2014.

Γωγώ Βαρζελιώτη

Η Γωγώ Βαρζελιώτη υπηρετεί στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή (πρώτη εκλογή το 2009 στη βαθμίδα του λέκτορα). Ύστερα από την αποφοίτησή της από το Προπτυχιακό (υποτροφία Ιδρύματος Παπαδάκη) και το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (υποτροφίες επίδοσης από το ΙΚΥ και το Ιαπωνικό Ίδρυμα Sassakawa) του Τ.Θ.Σ.-ΕΚΠΑ, εκπόνησε την έρευνα για τη διδακτορική της διατριβή στο Κρατικό Αρχείο της Βενετίας, ως υπότροφος ερευνητής της Ακαδημίας Αθηνών στο Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας. Η διατριβή της -σε συνεπτυγμένη μορφή- εκδόθηκε το 2011 (*Κρητική κωμωδία και καθημερινή ζωή: Σχέση σκηνικής εικόνας και κοινωνίας στον βενετοκρατούμενο Χάνδακα*: εκδ. Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας, Αθήνα-Βενετία 2011. Στο πλαίσιο της υποτροφίας της στη Βενετία, αλλά και σε ερευνητικές αποστολές που ακολούθησαν, διεξήγε έρευνες στα αρχεία και τις βιβλιοθήκες της πόλης, και συμμετείχε στις εργασίες καταλογογράφησης και ταξινόμησης του Παλαιού Αρχείου του Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας.

Πραγματοποίησε ερευνητικές αποστολές στο Βατικανό, στο Αρχείο της Propaganda Fede, στο πλαίσιο του προγράμματος της Ακαδημίας Αθηνών με τίτλο «Ελληνικό Θέατρο και Δράμα στην εποχή του Μεσαίωνα, της Αναγέννησης και της Τουρκοκρατίας». Εργάστηκε ως επιστημονικός συνεργάτης στο Κέντρο Μεσαιωνικού και νέου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών (2004-2009) στο ερευνητικό πρόγραμμα «Ελληνική Επανάσταση και συγκρότηση του ελληνικού κράτους επί τη βάσει αρχείων του 18ου και του 19ου αιώνα». Έχει συμμετάσχει σε ελληνικά και διεθνή ερευνητικά προγράμματα και έχει δημοσιεύσει επιστημονικές μελέτες σε συλλογικούς τόμους και επιστημονικά περιοδικά στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έχει διδάξει σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς κύκλους σπουδών στην Αθήνα, Βενετία και Πράγα.

Έχει επιμεληθεί επιστημονικά δέκα (10) μονογραφίες, συλλογικούς τόμους και Πρακτικά Συνεδρίων, και από το 2013 έως το 2023 διετέλεσε επιμελήτρια του Επιστημονικού Περιοδικού του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, *Παράβασις* (12 τόμοι). Διδάσκει στο προπτυχιακό και το μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Τμήματος μαθήματα πάνω στην Ιστορία και πρόσληψη του Μεσαιωνικού και του Αναγεννησιακού Θεάτρου, την Ιστορία του Νεοελληνικού Θεάτρου (16ος-18ος αι.) και τη Μεθοδολογία της Θεατρολογικής Έρευνας. Είναι υπεύθυνη για τον ακαδημαϊκό συντονισμό και την υλοποίηση των αγγλόφωνων μαθημάτων «Contemporary Greece: History, Arts and Letters-Erasmus A' and B'» που απευθύνονται στο σύνολο των Erasmus και Civis φοιτητών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και υποψ. διδασκόντων) του ΕΚΠΑ. Στο πλαίσιο αυτών των μαθημάτων, διδάσκει σύγχρονες προσεγγίσεις του ελληνικού θεάτρου στη νεοελληνική σκηνή.

Είναι ακαδημαϊκή υπεύθυνη του προγράμματος Erasmus+ του Τμήματος και μέλος του Εφορευτικού σώματος της Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Κατά το διάστημα 2009-2016 ήταν επιστημονική υπεύθυνη του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών του Τμήματος. Είναι μέλος της συντακτικής ομάδας του περιοδικού *ArtesRenascentes*, *semestrare dell'associazione internazionale «Artes Renascentes»* και του Επιστημονικού Περιοδικού του ΤΘΣ/ΕΚΠΑ *Παράβασις*.

Επί σειρά ετών υπήρξε μέλος του Εργαστηρίου Αρχαίου Δράματος και Θεατρολογικής Έρευνας του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ ενώ τώρα είναι μέλος του Εργαστηρίου για την Ιστορία του Βιβλίου του Τμήματος. Είναι, επίσης, ιδρυτικό μέλος του *Ευρωπαϊκού Δικτύου Έρευνας και Τεκμηρίωσης Παραστάσεων Αρχαίου Ελληνικού Δράματος* (Arc-Net), με ενεργό συμμετοχή στην εκδοτική δραστηριότητα και στη διοργάνωση των θερινών μαθημάτων και των ετήσιων επιστημονικών συναντήσεων του Δικτύου.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη μελέτη της Ιστορίας του Θεάτρου στον βενετοκρατούμενο και φραγκοκρατούμενο ελληνικό χώρο (Κρήτη, Επτάνησα και Αιγαίο Πέλαγος 16ος-18ος αι.) και την αρχειακή της τεκμηρίωση, τη μελέτη και πρόσληψη των ελληνικών αναγεννησιακών θεατρικών κειμένων και τη συνεξέτασή τους με τη σύγχρονη ευρωπαϊκή τους δραματολογία, το θέατρο στην Ευρώπη από τον ύστερο Μεσαίωνα μέχρι τον 18^ο αιώνα, την καθημερινή ζωή στη βενετοκρατούμενη Κρήτη και την έκδοση σχετικών αρχειακών πηγών.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Μονογραφία

Γωγώ Κ. Βαρζελιώτη, *Κρητική κωμωδία και καθημερινή ζωή: σχέση σκηνικής εικόνας και κοινωνίας στο βενετοκρατούμενο Χάνδακα*, Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας, *Θωμάς Φλαγγίνης*5, Αθήνα-Βενετία 2011.

Αντωνία Βασιλάκου

Η Αντωνία Βασιλάκου είναι ηθοποιός σωματικού θεάτρου και σκηνοθέτις. Γεννημένη στην Αθήνα (1979), προτού στραφεί στο θέατρο ξεκίνησε τις καλλιτεχνικές της σπουδές μέσω της μουσικής σπουδάζοντας Ανωτέρα Θεωρητικά Αρμονίας και κλασικό τραγούδι (Ωδείο Κ.Κωνσταντάρα), ενώ αποφοιτούσε παράλληλα από το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών. Αποφοίτησε έπειτα από την σχολή *École Internationale de Mimodrame de Marcel Marceau* στο Παρίσι (2005). Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου θεατρολογίας (DEA Théâtre et Arts du Spectacle) του Πανεπιστημίου Paris X–Nanterre (2005), με υποτροφία του Ιδρύματος Κριεζή και διδακτορικού τίτλου με θέμα «Η τραγική μιμική τέχνη στις σκηνοθεσίες του Jean-Louis Barrault (Ζαν-Λουί Μπαρώ)» από το Τμήμα Lettres, Langues et Spectacles του Πανεπιστημίου Paris Ouest Nanterre La Défense (2014) υπό την επίβλεψη του καθηγητή Jean-Louis BESSON με βαθμό «Άριστα». Είναι τέλος κάτοχος δεύτερου μεταπτυχιακού τίτλου παραστατικών σπουδών με ειδίκευση στην σκηνοθεσία και την δραματολογία (Master II Théâtre: Mise en scène et dramaturgie) του Πανεπιστημίου της Nanterre (2017). Έχει παρακολουθήσει σεμινάρια και μαθήματα υποκριτικής, μιμικής και σωματικού θεάτρου με τους : Φρόσω Κορρού και Κώστα Φιλίππου (σωματικό δημιουργικό θέατρο), Άρη Ρέτσο, Θεόδωρο Τερζόπουλο και Σάββα Στρούμπο (Μέθοδος Τερζόπουλου), Λυδία Κονιόρδου (Κέντρο Αρχαίου Δράματος «Δεσμοί», Ariane Mnouchkine στο Théâtre du Soleil, Francesca Lattuada και Νικαίτη Κοντούρη (1η Θερινή Ακαδημία Εθνικού Θεάτρου), Peta Lilly (Μέθοδος Gaulier), Thomas Leabhart

(Decroux method), Théâtre du Mouvement (μονοετές εργαστήριο σωματικού θεάτρου με τους Claire Heggen και Yves Marc). Παρακολούθησε ακόμα μαθήματα και σεμινάρια κλασικού χορού (Yves Casati), σύγχρονου χορού (Nathalie Pubelier, Felix Ruckert) και contact dance στο Studio CanalDanse. Καθώς και ένα εργαστήριο με θέμα την Ρυθμική των Αθηνών με την Claudia Castellucci (Societas Raffaello).

Έχει συμμετάσχει σε δεκάδες παραστάσεις και performances από το 2003 έως τώρα, με ιδιαίτερη έμφαση σε φεστιβάλ θεάτρου δρόμου. Είναι μέλος της ομάδας Illustrations Confuses με την οποία έχει σκηνοθετήσει performances κλειστού χώρου (Ο Άνθρωπος είμαι Εγώ για την Ανοιχτή Πλατφόρμα του Εθνικού Θεάτρου) και θεαμάτων του θεάτρου δρόμου (Οι Περιπατητές της Βροχής/Les Marcheurs de la Pluie - 3ο Διεθνές Φεστιβάλ Θεάτρου Δρόμου Αθήνας και Ίδρυμα Μιχάλη Κακογιάννη, Κλαίουσες/Pleureuses - Festival Mimos, 1ο Διεθνές Φεστιβάλ Θεάτρου Δρόμου Αθήνας) βλ. <https://www.illustrationsconfuses.com>.

Ως χορογράφος έχει συνεργαστεί με την Ρ. Μοσχοχωρίτη, την Αγγ. Καρυστινού και την Β. Πεφάνη (βλ. πλήρες βιογραφικό). Τα τελευταία χρόνια συνεργάζεται ως ηθοποιός με την ομάδα θεάτρου δρόμου Teatro del Silencio του Μ. Celedon με περιοδείες στην Γαλλία, Ισπανία και Χιλή. Έχει συμμετάσχει σε συνέδρια και ευρωπαϊκά ερευνητικά και εργαστηριακά προγράμματα. Είναι μέλος του Πανελληνίου Συλλόγου Θεατρολόγων καθώς και του Ελληνικού Κέντρου του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου. Διδάσκει ως μέλος Ε.Ε.Π. στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου από το 2008 τα πρακτικά μαθήματα Σωματικού Θεάτρου (I, II), Μιμική Τέχνη (I, II) καθώς και στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα του ιδίου

Ζωή Βερβεροπούλου

Η Ζωή Βερβεροπούλου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Τμήμα Δημοσιογραφίας & Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης), με γνωστικό αντικείμενο «Θεωρία και κριτική των τεχνών του λόγου και του θεάματος». Η έρευνα και οι δημοσιεύσεις της, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, εστιάζουν κυρίως στα εξής πεδία: σύγχρονο θέατρο του πραγματικού/θέατρο-ντοκουμέντο, θεωρία και γλώσσα της κριτικής, θεωρία θεάτρου, θεωρία λογοτεχνίας, σχέσεις των ΜΜΕ και της δημοσιογραφίας με τη λογοτεχνία και το θέατρο/θέαμα, δημοσιογραφία για τις τέχνες και τον πολιτισμό. Είναι κριτικός θεάτρου και ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Ένωσης Κριτικών Θεάτρου & Παραστατικών Τεχνών. Το βιβλίο της "Το σύγχρονο θέατρο του πραγματικού: Από τις αληθινές ιστορίες στο θέατρο-ντοκουμέντο και στις ερευνητικές δραματουργίες του 21ου αιώνα" (2023) κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις Παπαζήση.

Αντώνης Βολανάκης

Ο Αντώνης Βολανάκης (γεν.1976) σπούδασε στα: Πανεπιστήμιο Τεχνών του Λονδίνου (Wimbledon College of Arts, Central Saint Martins College of Arts), Aalto University/Ελσίνκι, Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης/ NYU. Η εικαστική πρακτική του αποτελεί αμάλγαμα συνέργειας μεταξύ ανθρωπίνων σχέσεων και αισθητικής, ποίησης και πολιτικής, εικαστικών και παραστατικών τεχνών.

Από το 2003 εστιάζει στις γυναικείες αφηγήσεις και το 2006 ίδρυσε την πλατφόρμα συνάντησης και συνεργασίας blind date. Δημιουργεί εγκαταστάσεις, περφόρμανς, εκθέσεις, και δράσεις στη δημόσια σφαίρα μαζί με κοινότητες σε: Ηνωμένες Πολιτείες, Αγγλία, Ελλάδα, Ελβετία, Γεωργία, Γαλλία, Καναδά, Τσεχία, Φιλανδία. Η δημιουργία ασφαλών χώρων ανταλλαγής και δημιουργικότητας είναι κομμάτι της καλλιτεχνικής του πρακτικής και από το 2005 διδάσκει ή/ερευνά αδιαλείπτως στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε Ελλάδα, Κύπρο, Γαλλία, ΗΠΑ. Έχει λάβει υποστήριξη από τα ιδρύματα: Fulbright, Linbury, Ωνάση, London Institute, Arts and Humanities Research Board (UK), Λεβέντη, Προποντίς, Σπυρόπουλος, Βαρδινογιάννειο και B&E Γουλανδρή. Σήμερα είναι Επίκ. Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Πατρών. adonisvolanakis.com

Κωνσταντζα Γεωργακάκη

Καθηγήτρια Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ. Γεννήθηκε στον Πειραιά. Απόφοιτος της Ελληνο-Γαλλικής Σχολής «Jeanne d'Arc», πτυχιούχος του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ (1982) και διδάκτορας του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ιδίου Πανεπιστημίου με θέμα διατριβής: «Η Θεατρική πολιτική κατά την οθωνική περίοδο» (1997). Κατά την περίοδο 1984-2001 εργάστηκε ως φιλόλογος στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Από το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 διδάσκει στο ΤΘΣ, όπου υπηρετεί μέχρι σήμερα στη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή.

Το εκπαιδευτικό και ερευνητικό της έργο, οι επιστημονικές ανακοινώσεις και δημοσιεύσεις της εστιάζονται στο ελληνικό θέατρο του 19ου και 20ού αιώνα, στην υποδοχή ξένων θιάσων από το ελληνικό κοινό καθώς και στις σχέσεις θεάτρου και πολιτικής. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 συμμετέχει με ανακοινώσεις της σε συνέδρια και δημοσιεύει άρθρα της σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων.

Είναι υπεύθυνη του προγράμματος Erasmus+ για τις ανταλλαγές με τα Πανεπιστήμια Paul Valéry-Montpellier III (2004-2020) και Babes-Bolyai της Cluj-Napoca (2020-2021). Είναι, επίσης, μέλος του Εφορευτικού Συμβουλίου της Κεντρικής Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής (2018 -2020).

Συνεργάστηκε με την ομάδα του Φώτου Λαμπρινού στη σειρά *Χούντα είναι. Θα περάσει;* που προβλήθηκε από την NET το 2012.

Βιβλία:

α. *ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΜΙΑΣ ΓΗΡΑΙΑΣ ΚΥΡΙΑΣ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ (1967-1974), ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΖΗΤΗ, 2015.*

β. *1894-2014: Η ΕΦΗΜΕΡΗ ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ*, ΑΘΗΝΑ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ POLARIS, 2013.

γ. *ΟΔΗΓΟΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΒΑΛΤΕΡ ΠΟΥΧΝΕΡ*. ΑΘΗΝΑ: ERGO 2009

Βαρβάρα Γεωργοπούλου

Φιλολόγος-θεατρολόγος, ομότιμη καθηγήτρια, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Σχολή Καλών Τεχνών, Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Γεννήθηκε στην Κεφαλονιά. Σπούδασε στη Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών από όπου έλαβε πτυχίο του Τμήματος Ιστορικού-Αρχαιολογικού. Επίσης στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών της ίδιας Σχολής από το οποίο έλαβε πτυχίο θεατρολογίας, μεταπτυχιακό δίπλωμα και εκπόνησε ο διδακτορική διατριβή με θέμα: «Η θεατρική κριτική στην Αθήνα του Μεσοπολέμου». Εργάστηκε ως φιλόλογος στη Μέση Εκπαίδευση. Από το 2005 δίδαξε στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, όπου και εκλέχτηκε μέλος ΔΕΠ. Έχει δημοσιεύσει πάνω από πενήντα μελέτες και άρθρα σε περιοδικά και συλλογικούς τόμους με θέματα από την ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου και την θεατρική κριτική. Έχει επίσης λάβει μέρος σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ειδικότερα τα ερευνητικά της πεδία αφορούν την θεατρική κριτική, το επτανησιακό θέατρο, την αναβίωση του αρχαίου δράματος, τη σχέση ιστορίας και θεάτρου, τη γυναικεία παρουσία στη δραματουργία και τη θεατρική πράξη. Έχουν εκδοθεί οι μονογραφίες της: *Η θεατρική κριτική στην Αθήνα του Μεσοπολέμου*, τόμ. Α, Β; εκδ. Αιγόκερως, Αθήνα 2008, 2009, *Το θέατρο στην Κεφαλονιά 1900-1953* από την «Εταιρεία Κεφαλληνιακών μελετών», Αθήνα 2010, *Γυναικείες διαδρομές. Η Γαλάτεια Καζαντζάκη και το θέατρο*, εκδ. Αιγόκερως, Αθήνα 2011, *Ιστορία και ιδεολογία στα κάτοπτρα του Διονύσου*, Παπαζήσης 2016, *Η ιστορία ενός «θρύλου: η Ελένη Ουράνη και η θεατρική κριτική»*, εκδ. Σιδέρης, Αθήνα 2019, *Η θεατρική κριτική στην Αθήνα του Μεσοπολέμου*, τόμ. Γ', *Τα πρόσωπα*, Αιγόκερως 2022.

Ρέα Γρηγορίου

Γεννήθηκε στο Χαρτούμ. Σπούδασε Ελληνική Φιλολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του ΑΠΘ. Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Νεοελληνικό Ινστιτούτο της Σορβόννης (Paris IV) και στο Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ. Είναι διδάκτωρ του Τμήματος Θεάτρου ΑΠΘ και τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται σε ζητήματα Ιστορίας και Δραματολογίας του Νεοελληνικού Θεάτρου, σκηνικής πρακτικής και πρόσληψης του ευρωπαϊκού στο ελληνικό θέατρο. Σχετικές μελέτες της και επιστημονικά άρθρα έχουν δημοσιευθεί σε επιστημονικά περιοδικά, σε συλλογικούς τόμους, εφημερίδες και λογοτεχνικά περιοδικά. Έχει συμμετάσχει σε διεθνή συνέδρια με θέματα της σχέσης του ελληνικού με το ευρωπαϊκό θέατρο και έχει διδάξει τα γνωστικά αντικείμενα της Ιστορίας και Δραματολογίας νεοελληνικού κι ευρωπαϊκού θεάτρου στο ΕΚΠΑ, στο ΑΠΘ, στο Πανεπιστήμιο Πατρών, και στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Είναι Καθηγήτρια στο Τμήμα «Ελληνικός Πολιτισμός» του ΕΑΠ κι έχει αναλάβει από το 2022 την στήλη της θεατρικής κριτικής στην Κυριακάτικη Καθημερινή.

Κατερίνα Διακουμοπούλου

Επίκουρη καθηγήτρια Τμήματος Θεατρικών Σπουδών. Γεννήθηκε στην Αθήνα. Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος του Π.Μ.Σ. του ίδιου Τμήματος. Εκπόνησε τη Διδακτορική της Διατριβή στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου

με θέμα: «Το ελληνικό θέατρο στη Νέα Υόρκη από τα τέλη του 19^{ου} αι. έως το 1940», με βαθμό «Άριστα» παμψηφεί (2007). Με υποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών εκπόνησε μεταδιδακτορική έρευνα στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ με θέμα «Έλληνες ηθοποιοί της Διασποράς:1900-1922» (2009-10). Τα επιστημονικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στο Νεοελληνικό Θέατρο με έμφαση στο Θέατρο της Διασποράς, στο Εφαρμοσμένο Θέατρο, στην Κοινωνιολογία του Θεάτρου και στη Θεατρική Παραγωγή. Έχει πολυετές διδακτικό έργο σε ποικίλα θεατρολογικά μαθήματα στα Πανεπιστήμια: Αιγαίου, Αριστοτέλειο, Δημοκρίτειο, Πελοποννήσου, Μακεδονίας και Αθηνών. Ως ερευνήτρια έχει συμμετάσχει σε τρία (3) ερευνητικά προγράμματα. Ως θεατρική συγγραφέας έχει λάβει το Γ΄ Κρατικό Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Θεατρικού Συγγραφέα του Υπουργείου Πολιτισμού το 2007 και τον Έπαινο για το θεατρικό της έργο «Έως την πύλη του Φόρου» από την Ελληνική Εθνική Επιτροπή της UNESCO το 2009. Επίσης, έχει εργαστεί στο ελεύθερο θέατρο ως Διευθύντρια Παραγωγής σε περισσότερες από ενενήντα (90) ελληνικές και ξένες παραστάσεις θεάτρου, μουσικής και χορού, ως Δραματολόγος σε τριάντα (30) παραστάσεις και ως εισηγήτρια δραματολογίου σε περισσότερες από πενήντα (50) παραστάσεις.

Αλέξανδρος Ευκλείδης

Ο Αλέξανδρος Ευκλείδης είναι Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Παραστατικών και Ψηφιακών Τεχνών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε στο Τμήμα Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. και πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές θεατρολογίας στο Institut d'Etudes Théâtrales του Πανεπιστημίου Paris III-Sorbonne Nouvelle. Εκπόνησε διδακτορική διατριβή στο Τμήμα Θεάτρου του Α.Π.Θ. ως υπότροφος του Ι.Κ.Υ. Άρθρα του έχουν δημοσιευθεί σε Ελλάδα και εξωτερικό. Ως σκηνοθέτης έχει ανεβάσει κυρίως έργα μουσικού θεάτρου και όπερας. Υπήρξε σκηνοθέτης in residence στην ΕΛΣ (2013-2017). Διετέλεσε καλλιτεχνικός διευθυντής της Εναλλακτικής Σκηνής της Εθνικής Λυρικής Σκηνής (2017-2022).

Κωνσταντίνα Ζηροπούλου

Η Κωνσταντίνα Ζηροπούλου είναι επίκουρη καθηγήτρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στο δράμα και την παράσταση στους νεότερους χρόνους και, ιδιαίτερα, στο ελληνικό μεταπολεμικό και σύγχρονο θέατρο. Απόφοιτος κλασικής φιλολογίας του ΕΚΠΑ, κάτοχος MA in Drama Studies του Πανεπιστημίου Essex της Μ. Βρετανίας, απόφοιτος του μεταπτυχιακού προγράμματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, Υπότροφος Erasmus του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Paris III, Sorbonne Nouvelle, Διδάκτωρ Θεατρολογίας του Τμήματος Θεάτρου του Α.Π.Θ. (2007). Έχει δημοσιεύσει άρθρα της σε επιστημονικά περιοδικά και έχει εκδώσει τα βιβλία: Γιώργος Σεβαστίκογλου, Αγωνιστής του θεάτρου και της ζωής (Μεταίχιμο, 2016) και Το θέατρο του Ανδρέα Στάϊκου, Στοιχεία Ποιητικής (Σοκόλη, 2019). Δίδαξε στα Τμήματα Θεατρικών Σπουδών των Πανεπιστημίων Α.Π.Θ. και Πελοποννήσου, στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Θεατρικών Σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, καθώς και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στο οποίο

εξακολουθεί να διδάσκει μέχρι σήμερα στην Ενότητα «Νεοελληνικό Θέατρο-Κινηματογράφος».

Ελισσάβετ Θεοδωράνου

Η Ελισσάβετ Θεοδωράνου είναι μεταδιδακτορική ερευνήτρια του Τμήματος Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. Σπούδασε θεατρολογία στο πανεπιστήμιο της Μπολόνια (2002). Είναι αριστούχος απόφοιτη του μεταπτυχιακού προγράμματος του Τμήματος Θεάτρου του Α.Π.Θ. (2009), ενώ στο ίδιο Τμήμα συμμετείχε σε δύο ερευνητικά έργα με αντικείμενο τη «Θεατρική δραστηριότητα στη Θεσσαλονίκη» και υποστήριξε τη διδακτορική της διατριβή το 2019 («Η κληρονομιά της Μεταπολίτευσης: Θεατρικά σχήματα έρευνας στη Θεσσαλονίκη, 1975-2000»). Έχει συμμετάσχει σε επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες και έχει δημοσιεύσει άρθρα σε θεατρολογικά περιοδικά. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζουν στο σύγχρονο ελληνικό θέατρο στη Μεταπολίτευση, στο μεταδραματικό θέατρο και στο θέατρο του Πιραντέλλο. Εργάστηκε ως θεατρολόγος στην Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης» (2009-2012), ενώ από το 2017 είναι εκπαιδευτικός θεατρικής αγωγής στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Από το 2021 έως το 2024 εργάστηκε ως συμβασιούχος διδάσκουσα στο Τμήμα Θεάτρου του Α.Π.Θ. (Ακαδημαϊκή Υπότροφος του ΕΛΚΕ Α.Π.Θ.) και έδωσε διαλέξεις στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος στο ίδιο πανεπιστημιακό τμήμα.

Αντώνης Ηλιάδης

Ο Αντώνης Ηλιάδης είναι διδάκτορας Θεατρολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Εκπόνησε τη διδακτορική του διατριβή με θέμα «Το Σταντ-απ Κόμεντι στην Ελλάδα», την οποία υποστήριξε τον Ιανουάριο του 2024 (κρίση: Άριστα ομοφώνως). Έχει συμμετάσχει σε ημερίδες και συνέδρια με ανακοινώσεις που σχετίζονταν με το θέμα της διατριβής του (ενδεικτικοί τίτλοι ανακοινώσεων: «Πώς φτιάχνεται το καλό Σταντ-απ Κόμεντι; Μια προσπάθεια αποτίμησης των κανόνων που θέτουν οι κωμικοί», «Τα Κόμεντι Κλαμπ στην Ελλάδα»). Σε συνεργασία με τον Απόστολο Πούλιο και τον Μανώλη Σειραγάκη έχει συμμετάσχει σε διεθνή συνέδρια και έχει δημοσιεύσει άρθρα με θέμα το σατιρικό τραγούδι στο ελληνικό θέατρο του 20ού αιώνα, στο πλαίσιο ερευνητικής πρότασης που χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια βίου Μάθηση 2014-2020» (Πράξη: «Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές – κύκλος Β΄»). Κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2023-24 δίδαξε Ιστορία του Θεάτρου στο προπτυχιακό πρόγραμμα του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Γρηγόρης Ιωαννίδης

Ο Γρηγόρης Ιωαννίδης είναι Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, διπλωματούχος του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Η/Υ του Ε.Μ.Π. και πτυχιούχος του Τμήματος Θεατρικών

Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, με Μεταπτυχιακές σπουδές στη Φιλοσοφία των Επιστημών (King's College, London) και τη Θεατρολογία. Διδάκτωρ του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών με διδακτορικό για το *Ξένο ρεπερτόριο και τη συμβολή του στη διαμόρφωση του σύγχρονου ελληνικού θεάτρου*. Τα ενδιαφέροντα του περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη νεότερη και σύγχρονη ελληνική δραματολογία, το ξένο ρεπερτόριο, τη δημιουργική γραφή, τη χρήση νέων τεχνολογιών στη θεατρολογία. Έχει κατά καιρούς συνεργαστεί ως σύμβουλος με όλους τους θεσμικούς θεατρικούς φορείς της χώρας και έχει επανειλημμένως διδάξει σε θεατρικά σεμινάρια, εργαστήρια και συναντήσεις, όπως και στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου. Έχει συνεργαστεί στην επιμέλεια και οργάνωση κεντρικών εκθέσεων για το θέατρο και την ιστορία του. Είναι συγγραφέας μονογραφιών για το ελληνικό και ξένο ρεπερτόριο του ελληνικού θεάτρου, καθώς και σημαντικού αριθμού δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά. Υπήρξε στο παρελθόν ο θεατρικός κριτικός του *Αντί* και της *Ελευθεροτυπίας*, ενώ από το 2011 μέχρι σήμερα κρατά τη στήλη της κριτικής στην *Εφημερίδα των Συντακτών*.

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

- *Ξένοι συγγραφείς στο ελληνικό θέατρο (1945-1967), Μέρος Β΄: Από τη μεριά της δραματουργίας*, εκδόσεις Ηρόδοτος (Theatrológica Edenda Curat Walter Puchner), Αθήνα, 2018, 364σελ.
- *Από την Πληροφορία στη Γνώση: Η εφαρμογή των βάσεων δεδομένων στη μακροσκοπική έρευνα και ανάλυση του θεατρικού ρεπερτορίου*, εκδόσεις Ηρόδοτος (Theatrológica Edenda Curat Walter Puchner), Αθήνα, 2018

Δηώ Καγγελάρη

Επίκουρη καθηγήτρια του Τμήματος Θεάτρου, ΑΠΘ. Διευθύντρια της Δραματικής Σχολής του Εθνικού Θεάτρου. Για χρόνια διητέλεσε κριτικός στον ημερήσιο και περιοδικό Τύπο.

Κατερίνα Καρρά

Η Κατερίνα Καρρά διδάσκει στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ ως Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό. Επίσης, έχει διδάξει στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών. Είναι διδάκτορας του Τμήματος Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, πτυχιούχος Θεάτρου και Ελληνικής Φιλολογίας του ίδιου πανεπιστημίου και αριστούχος απόφοιτος της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης. Εκπόνησε μεταδιδακτορική έρευνα για το αρχείο και τη συλλογή χειρόγραφων/δακτυλόγραφων έργων του ηθοποιού Κώστα Παπαγεωργίου του Αθηναίου στο ΤΘΣ του ΕΚΠΑ. Έχει επίσης παρακολουθήσει μαθήματα θεατρολογίας και νεοελληνικής φιλολογίας στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου. Στο επαγγελματικό θέατρο έχει συνεργαστεί με το Εθνικό Θέατρο, το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος και τη νέα Σκηνή του Λευτέρη Βογιατζή. Ανακοινώσεις της έχουν δημοσιευτεί σε πρακτικά συνεδρίων, συλλογικούς τόμους, θεατρικά προγράμματα και περιοδικά <https://uoa.academia.edu/KaterinaKarra>

Γεωργία Κονδύλη

Γεννήθηκε στην Πάτρα. Αποφοίτησε από το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιόνιου Παν/μίου και με υποτροφία του Ιδρύματος «Παν.& Έφης Μιχελή» συνέχισε Μεταπτυχιακές Σπουδές στο Université Paris8 της Γαλλίας. Είναι διδάκτωρ μουσικολογίας του Παν.μίου της Τουρ (Γαλλία), η διδακτορική της διατριβή με θέμα «La perméabilité des genres lyriques à la fin du XVIIIe siècle: Les Danaïdes d'Antonio Salieri (1784)» έχει εκδοθεί στα γαλλικά. Δίδαξε το αντικείμενο του λυρικού και του μουσικού θεάτρου στα ΤΘΣ των Παν/μίων Πελ/νήσου και Πατρών και στο Τμήμα Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής του ΕΛΜΕΠΑ στο Ρέθυμνο. Έχει δημοσιεύσει άρθρα σε ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά. Συμμετείχε με εισηγήσεις με θέμα το μουσικό θέατρο σε διεθνή και ελληνικά συνέδρια. Το 2023 συμμετείχε στο ερευνητικό πρόγραμμα του εργαστηρίου Θεατρολογίας/Μουσικολογίας του τμήματος Φιλολογίας του Παν.μίου Κρήτης για το Αρχείο του Γιώργου Αμαργιανάκη (<https://amargianakis-archive.lib.uoc.gr/>) Από το 2022 είναι υποδιευθύντρια στο 5ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου ενώ έχει διδάξει και στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και στην εκπαίδευση ενηλίκων.

Δέσποινα Κοσμοπούλου

Γεννήθηκε στην Αθήνα και είναι απόφοιτος της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Αριστούχος Διδάκτωρ του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών καθώς και στο τμήμα Κλασικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Διδάσκει στο τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Επιπροσθέτως έχει ως γνωστικό αντικείμενο τη θεατρολογία και εξετάζει το παγκόσμιο, ευρωπαϊκό, νεοελληνικό θέατρο και την αρχαία ελληνική τραγωδία μέσα από τις θεωρίες του θεάτρου και του δράματος. Είναι μέλος και ερευνήτρια του Εργαστηρίου Αρχαίας Ρητορικής και Δραματικής Τέχνης του τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, μέλος της Ελληνικής και Διεθνούς Σημειωτικής Εταιρίας καθώς επίσης και μέλος της ομάδας υποστήριξης του Διεθνούς Analogio Festival που τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού. Συνεργάζεται με πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού και συμμετέχει σε συνέδρια και επιστημονικά αφιερώματα. Μελέτες της έχουν δημοσιευτεί σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά, σε πρακτικά συνεδρίων και αυτοτελή έργα. Εξέδωσε τα βιβλία: 1) Πιραντέλλο και Ζενέ: Μία 'συνάντηση' στο τραγικό και το παράλογο, Δρόμων, 2017. 2) Η διαλεκτική του χώρου και ο εγκλεισμός στο θέατρο, Δρόμων, 20183) Θεατρική γραφή και θεωρία του σημείου, Δρόμων, 2020, 3) Η πρόσληψη του αρχαίου δράματος στη σύγχρονη σκηνή: η περίπτωση του Wajdi Mouawad, Ηρόδοτος, 2024(υπό έκδοση).

Παναγιώτα Κωνσταντινάκου

Διδάκτωρ και πτυχιούχος του Τμήματος Θεάτρου, ΑΠΘ. Μεταπτυχιακό από το Πανεπιστήμιο της Γλασκόβης. Απόφοιτη του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας για την Εκπαίδευση» (ΕΚΠΑ/ Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας/ ΤΕΙ Πειραιά). Στα ερευνητικά ενδιαφέροντά της περιλαμβάνονται η ιστορία και η θεωρία του θεάτρου και, ειδικότερα, της δραματουργίας, της σκηνογραφίας, του θεατρικού χώρου και η αισθητική και η ιδεολογία του τόπου/χώρου. Μεταφράσεις της θεατρολογικών κειμένων έχουν δημοσιευτεί, μεταξύ άλλων, σε προγράμματα της νέας ΣΚΗΝΗΣ και του Κ.Θ.Β.Ε.. Από το 2006 συνεργάζεται ως δραματουργός σε παραστάσεις του Φεστιβάλ Αθηνών, του Εθνικού Θεάτρου, της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών, του Θεάτρου Τέχνης, ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. καθώς και ανεξάρτητων ομάδων (Spectrum, Grasshopper, Παπαλάνγκι, Blindspot, Όπερες των Ζητιάνων και Δρώσα Τέχνη) σε παραστάσεις εντός και εκτός Αθηνών. Έχει εργαστεί ως εκπαιδευτικός Θεατρικών Σπουδών σε δημόσια σχολεία. Έχει διδάξει στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών. Διδάσκει στην Ανωτέρα Σχολή Δραματικής Τέχνης του Εθνικού Θεάτρου.

Γιάννης Λεοντάρης

Απόφοιτος του Τμήματος φιλολογίας του Α.Π.Θ. και διδάκτωρ Συγκριτικής Γραμματολογίας στο Πανεπιστήμιο PARIS X - NANTERRE. Από το 2000 μέχρι σήμερα εργάζεται στο δημόσιο πανεπιστήμιο ενώ έχει διδάξει και σε δραματικές σχολές (ΚΘΒΕ, ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας). Είναι Καθηγητής στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών και Κοσμήτορας της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, όπου διδάσκει Υποκριτική και Σκηνοθεσία. Έχει δημοσιεύσει μονογραφίες και άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά. Την περίοδο 2016-17 διετέλεσε Πρόεδρος του του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου.

Ως σκηνοθέτης κινηματογράφου, εργάστηκε από το 1987 μέχρι το 2003. Οι ταινίες του έχουν αποσπάσει τρεις φορές το Α' Κρατικό Βραβείο του ΥΠ.ΠΟ. Το 2004 στρέφεται στην θεατρική σκηνοθεσία. Έχει συνεργαστεί μεταξύ άλλων με το Εθνικό Θέατρο, το Φεστιβάλ Αθηνών – Επιδάυρου, το Θέατρο Τέχνης, τη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση, ενώ έχει συμμετάσχει δύο φορές στο φεστιβάλ AVIGNON OFF. Σκηνοθεσίες του έχουν παρουσιαστεί στη Γαλλία, τη Γερμανία, τις ΗΠΑ, τη Ρουμανία, την Κύπρο και αλλού.

Παναγιώτης Μιχαλόπουλος

Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (από το 2020), μέλος Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (από το 2020) και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδάυρου (από το 2022). Είναι συγγραφέας του βιβλίου "Το Εθνικό Θέατρο στη δεκαετία 1940-1950. Οι διοικήσεις, το καλλιτεχνικό έργο και η θέση του σκηνοθέτη", προλογικό σημείωμα

Στάθης Λιβαθινός (Κάπα Εκδοτική, 2018). Έχει επιμεληθεί τους τόμους "Σπύρος Α. Ευαγγελάτος" (Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2023, μαζί με τη Χριστιάννα Μαντζουράνη)· "Έρευνα, σύνθεση, ερμηνεία. Προσεγγίζοντας το θέατρο του Σπύρου Α. Ευαγγελάτου", (Παπαζήσης, 2023, μαζί με τον Γιώργο Π. Πεφάνη)· "Σπύρος Α. Ευαγγελάτος, Τζώρτζης Χορτάτσης (περ. 1555-1601/1607), ο πρώτος Νεοέλληνας Δραματουργός" (Ακαδημία Αθηνών, 2021, μαζί με τη Χριστιάννα Μαντζουράνη)· "30 χρόνια «Πράξη». Θέατρο Οδού Κεφαλληνίας 1987-2017" (Θεατρική Εταιρεία «Πράξη», 2016).

Αθανάσιος Μπλέσιος

Ο Αθανάσιος Μπλέσιος του Γεωργίου είναι Καθηγητής στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και Πρόεδρος του Τμήματος. Υπήρξε Αναπληρωτής Κοσμήτορας της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου την περίοδο 2018- 2019. Τα γνωστικά του αντικείμενα είναι το νεοελληνικό θέατρο και η νεοελληνική λογοτεχνία. Διδάσκει νεοελληνικό και παγκόσμιο θέατρο σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Έχει εκδώσει επτά βιβλία και έχει δημοσιεύσει δεκάδες μελέτες στα αντικείμενα της ειδικότητάς του, δηλαδή στη θεατρολογία και στη νεοελληνική λογοτεχνία. Έχει πάρει μέρος σε πολλά Συνέδρια και εκδηλώσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό με ανακοινώσεις σε ελληνικά, γαλλικά και αγγλικά. Τελευταία έχει εκδώσει τα βιβλία "Μελέτες κρητικού θεάτρου και κρητικής λογοτεχνίας. Νεότερες και σύγχρονες θεματικές προεκτάσεις", Παπαζήσης, Αθήνα 2020 και "Αρχαίοι μύθοι στη νεοελληνική δραματουργία. Τρωικός κύκλος- Θηβαϊκός κύκλος", Γρηγόρης, Αθήνα 2021, ενώ πρόκειται να εκδώσει το βιβλίο με τίτλο "Κράτος, πολιτική και κοινωνία στην ελληνική δραματουργία από το 1830 έως το 1967".

Ιουλία Πιπινιά

Σπούδασε φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και θεατρολογία στο πανεπιστήμιο του Bristol στη Βρετανία. Είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Θεατρολογίας-Ιστορίας Θεάτρου στο Τμήμα Θεάτρου του ΑΠΘ. Έχει διδάξει στο Πανεπιστήμιο Πατρών, στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα και το επιστημονικό έργο της αφορούν στο ευρωπαϊκό και νεοελληνικό θέατρο του 19ου και του 20ού αιώνα, με έμφαση σε ζητήματα φύλου, 'λαϊκών' ειδών και θεαμάτων, θεατρικού κοινού και παράστασης.

Αστέριος Πελτέκης

Απόφοιτος της Δραματικής Σχολής του ΚΘΒΕ, κάτοχος Master του Τμήματος Θεάτρου της Α.Σ.Κ.Τ. του Α.Π.Θ. και υποψήφιος Διδάκτορας στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο πάνω στην πολιτιστική διαχείριση. Από τον Μάρτιο του 2022 διατελεί Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος

Έχει παρακολουθήσει σεμινάρια θεάτρου στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ενδεικτικά με τους Peter Brook, Bruce Mayers και Sotigui Kouyate ως υπότροφος της ΕΘΕ. Ως

ηθοποιός και σκηνοθέτης, έχει συνεργαστεί, σε περισσότερες από πενήντα παραστάσεις, με το ΚΘΒΕ, το Εθνικό Θέατρο, τον Θ.Ο.Κ., το Θέατρο Παλλάς, τη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών και το ελεύθερο θέατρο, καθώς και σε τηλεοπτικές σειρές και ταινίες στον κινηματογράφο και τη διαφήμιση.

Έχει διδάξει υποκριτική, δραματολογία, Ιστορία θεάτρου, αυτοσχδιασμό και στοιχεία σκηνοθεσίας σε θεατρικά εργαστήρια και Δραματικές Σχολές σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Λευκωσία. Συνιδρυτής και σκηνοθέτης της εταιρείας τέχνης “Άνευ προηγούμενου”. Ιδρυτής της εταιρείας τέχνης “Άνω Θρώσκω”. Διετέλεσε Συνεργάτης και σύμβουλος για θέματα πολιτισμού και θεάτρου στο Φεστιβάλ Ανδραβίδας - Κυλλήνης. Είναι μέλος της συμβουλευτικής του Μεταπτυχιακού των παραστατικών τεχνών του ΕΑΠ. Διδάσκει εθελοντικά την ελληνική γλώσσα σε μετανάστες και πρόσφυγες.

Απόστολος Πούλιος

Ο Απόστολος Πούλιος είναι διδάκτορας Κοινωνιογλωσσολογίας (Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΑΠΘ) και υποψήφιος διδάκτορας Θεατρολογίας (Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης). Διδάσκει αγγλικά, πιάνο και μουσικό θέατρο στο Μουσικό Σχολείο Ιλίου και κοινωνιογλωσσολογία στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Στο παρελθόν έχει διδάξει μεθοδολογία της έρευνας και ακαδημαϊκή γραφή στο ΕΑΠ και στο Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ καθώς και μαθήματα στο πεδίο του μουσικού θεάτρου στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει επίσης διδάξει μαθήματα γλωσσικής κατάρτισης στο ΑΠΘ και στη Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής. Μελέτες του στον χώρο της κοινωνιογλωσσολογίας (ανάλυση συνομιλίας, ηλικιακές ταυτότητες, λόγος των ΜΜΕ) και του μουσικού θεάτρου (ιστορία της επιθεώρησης και της οπερέτας, σατιρικό τραγούδι) έχουν δημοσιευτεί σε επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ιωάννα Ρεμεδιάκη

Η Ιωάννα Ρεμεδιάκη είναι Λέκτορας στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα στρέφονται στην ενδογλωσσική μετάφραση, στην πολιτική διάσταση της αρχαιοελληνικής τραγωδίας (θέματα ταυτότητας και ετερότητας) και στη σύνδεση θεωρίας και πράξης του αρχαίου δράματος. Υπήρξε ιδρύτρια και σκηνοθέτρια της Ομάδας Ίσον Ένα, στα πλαίσια της οποίας έχει γράψει, σκηνοθετήσει και παρουσιάσει σειρά παραστάσεων στην Ελλάδα και την Ιταλία (σε θέατρα και ανοιχτούς δημόσιους χώρους), που διερευνούν θέματα ταυτότητας, διαφοράς και συλλογικού/πολιτικού χώρου.

Κωνσταντίνα Ριτσάτου

Η Κωνσταντίνα Ριτσάτου γεννήθηκε στο Ρέθυμνο. Είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Τμήμα Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, όπου διδάσκει από το 2005. Σπούδασε Παιδαγωγικά, Φιλολογία και Θεατρολογία στην Κρήτη και τη Θεσσαλονίκη. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στην Ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου του 19ου και του 20ού αιώνα. Έχει εκδώσει τα βιβλία, "«Με των Μουσών τον έρωτα...». Ο Αλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβής και το νεοελληνικό θέατρο", Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2011 και "Ο Δημήτριος Γρηγορίου Καμπούρογλου και το ελληνικό θέατρο: στα χνάρια της Ιστορίας και της Παράδοσης", Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2022. Ήταν επιστημονικά υπεύθυνη του ερευνητικού έργου: "Αποτυπώματα της παράδοσης στο νεοελληνικό θέατρο από τις αρχές της δεκαετίας του 1870 μέχρι τους Βαλκανικούς Πολέμους" (Επιτροπή Ερευνών ΑΠΘ 2015, <http://theatrokaiiparadosi.thea.auth.gr/>). Άρθρα και μελέτες της έχουν δημοσιευτεί σε επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων.

Ιωάννα Σακκά

Υποψήφια διδάκτωρ του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ με θέμα «Θεσσαλικό Θέατρο – Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Λάρισας: η ιστορία και το καλλιτεχνικό έργο». Απόφοιτος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών (1993-1998) και του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με υποτροφία αριστείας του ΙΚΥ (2002-2004) του ίδιου τμήματος. Δίδαξε θέατρο στα Μουσικά Γυμνάσια Βόλου (1998-1999) και Καρδίτσας (2000-2001) και σε σεμινάρια της ΝΕΛΕ και της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Καρδίτσας για καθηγητές (1998-2000). Σκηνοθέτησε ερασιτεχνικές παραστάσεις με γυναίκες Ρομά ως συνεργάτης της Αναπτυξιακής Καρδίτσας (1998-1999) και με παιδιά για τον Δήμο Σοφάδων (1999-2000). Στην Αθήνα δίδαξε θέατρο ως ωρομίσθια καθηγήτρια σε διάφορα δημοτικά σχολεία (2001-2004). Από το 2015 σκηνοθετεί στην ερασιτεχνική ομάδα «Εν Πνοή». Από το 2006, ύστερα από εξετάσεις στον ΑΣΕΠ, ανήκει στο δυναμικό του Υπουργείου Πολιτισμού και από το 2011 είναι υπεύθυνη για την εποπτεία των Ανώτερων Ιδιωτικών Σχολών Δραματικής Τέχνης.

Μανώλης Σειραγάκης

Σκηνοθέτης, ηθοποιός, θεατρολόγος. Έπαιξε στο Ανοιχτό Θέατρο του Γιώργου Μιχαηλίδη, στο Εθνικό Θέατρο, στο Θεσσαλικό Θέατρο, στο ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης, στις Χοροορές της Σοφίας Σπυράτου. Από το 2009 ζει στο Ρέθυμνο. Διευθύνει το Φεστιβάλ Αντίβαρο και το Εργαστήριο Θεάτρου Κινηματογράφου Μουσικής του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Συνεργάτης στο Grove Music Online και στο Oxford History of Jazz in Europe. Σε πανελλήνια πρώτη σκηνοθέτησε τα έργα "Κωμωδία, τραγωδία μονόπρακτη" του Νίκου Καζαντζάκη, "Στα Όρια" της Σούζαν Γκλάσπελ και "Μίμος" του Παντελή Πρεβελάκη. Οργάνωσε συνέδρια για την Ελληνική Οπερέτα, την Αθηναϊκή Επιθεώρηση, τη Μουσική στο Αρχαίο Δράμα και τη διημερίδα "Ο Παντελής Πρεβελάκης και το Θέατρο". Έχει εκδώσει τα βιβλία "Το ελαφρό μουσικό θέατρο στη μεσοπολεμική Αθήνα 1922-1940" (δύο τόμοι, 2009) και "Ναπολέον Λαμπελέτ, Ένας ανέστιος κοσμοπολίτης: συμβολή στην καταγραφή της

θεατρικής του δράσης" (2014), ενώ αναμένεται η μονογραφία του "Ο Κωνσταντίνος Χρηστομάνος ως σκηνοθέτης αρχαίου δράματος".

Έλενα Σταματοπούλου

Η Έλενα Σταματοπούλου έχει σπουδάσει πληροφορική, κινηματογράφο και θέατρο. Είναι απόφοιτος του ελληνογαλλικού κολλεγίου ΔΕΛΑΣΑΛ, της σχολής κινηματογράφου και τηλεόρασης Παράλλαξη, του τμήματος Πληροφορικής ΑΤΕΙΘ και του τμήματος Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών Α.Π.Θ. (intergrated master) στην κατεύθυνση της Σκηνοθεσίας και της Δραματολογίας-Παραστασιολογίας. Διδάκτωρ του Τμήματος Θεάτρου ΑΠΘ (η εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής έγινε με υποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών) και μεταπτυχιακή ιστορική ερευνήτρια του Ιονίου Πανεπιστημίου. Μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο Τμήμα Θεάτρου ΑΠΘ πάνω στον ηθοποιό Μάνο Κατράκη και το αρχείο που κρατούσε η Ασφάλεια Αθηνών για αυτόν, από το 1946 μέχρι το 1981. Ίδρυτικό μέλος, σκηνοθέτιδα και ηθοποιός από το 2002 μέχρι σήμερα στη θεατρική κολλεκτίβα Facta Non Verba με παρουσίαση 40 παραστάσεων στη Θεσσαλονίκη και πλήθος ακτιβιστικών καλλιτεχνικών και πολιτικών δράσεων. Το 2003 στα πλαίσια του κινήματος της αντιπαγκοσμιοποίησης συνεργάστηκε με την ιστορική αναρχοपाσιφιστική θεατρική ομάδα The Living Theater στην δημιουργία ενός τριήμερου καλλιτεχνικών και πολιτικών δράσεων με θέατρο δρόμου και διαδραστικές πειραματικές επιτελέσεις. Υπήρξε μάχιμη εκπαιδευτικός στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση για 17 χρόνια ως πληροφορικός και θεατρολόγος. Από το 2022, ως μέλος ΕΕΠ, διδάσκει μαθήματα ιστορίας νεοελληνικού θεάτρου και μεθοδολογίας της έρευνας στο Τμήμα Θεάτρου ΑΠΘ. Έχει λάβει μέρος με ανακοινώσεις σε συνέδρια θεατρολογικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου, καθώς και σε εκδηλώσεις και διοργανώσεις αντίστοιχης θεματολογίας και άρθρα της έχουν δημοσιευτεί σε θεατρολογικά και εκπαιδευτικά περιοδικά.

Ευανθία Στιβανάκη

Ομότιμη καθηγήτρια Τμήματος Θεατρικών σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Φιλολόγος και Θεατρολόγος. Υπότροφος του ΙΚΥ. Πρωτοστάτησε στη δημιουργία 2 θεάτρων στη Πάτρα (Λαϊκό, Δημοτικό θέατρο και θέατρο "Αγορά", του οποίου υπήρξε καλλιτεχνική διευθύντρια για 22 χρόνια). Βασικός δημιουργός του Καλλιτεχνικού Εργαστηρίου του Δήμου Πατρέων του οποίου υπήρξε πρόεδρος για 10 χρόνια καθώς και Καλλιτεχνικός Έφορος του Πνευματικού και Καλλιτεχνικού Κέντρου του Δήμου Πατρέων. Σκηνοθέτις 70 παραστάσεων. Συγγραφέας 6 βιβλίων και 20 περίπου θεατρικών έργων και θεατρικών διασκευών λογοτεχνικών κειμένων. Συμμετείχε και συμμετέχει σε πλείστες επιτροπές επιστημονικών, πολιτιστικών, καλλιτεχνικών, θεατρικών (δημοσίων και ιδιωτικών) φορέων. Έχει διδάξει θέατρο και στα παιδαγωγικά τμήματα του Πανεπιστ. Πατρών καθώς και σε 7 ευρωπαϊκές χώρες. Για τη συμβολή της στη θεατρική και πολιτιστική ζωή, έχει τιμηθεί και βραβευθεί κατ' επανάληψη από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Αννα Τζανιδάκη

Η Άννα Τζανιδάκη γεννήθηκε στο Ρέθυμνο της Κρήτης το 1986. Είναι Δρ. Θεατρολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (2023) και απόφοιτος του τμήματος Υποκριτικής του Σχολείου Θεάτρου (2021). Έχει ολοκληρώσει τις σπουδές στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης, τμήμα Φιλολογίας (τομέας Θεατρολογίας – Μουσικολογίας), κάτοχος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, τμήματος Θεατρικών Σπουδών, με τίτλο: Παγκόσμιο Θέατρο: Πράξη – Δραματουργία – Θεωρία. Μέρος της διδακτορικής της διατριβής με θέμα «Το θέατρο στο Ρέθυμνο: 20ος αιώνας», χρηματοδοτήθηκε με υποτροφία του ΙΚΥ. Έχει συμμετοχές σε θεατρολογικά συνέδρια και συνέδρια νεοελληνικών σπουδών στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και δημοσιεύσεις σε σχέση με την ιστορία του θεάτρου στην επαρχία και όχι μόνο. Δούλεψε στην εταιρεία Istorima ως ερευνήτρια προφορικών ιστοριών του νομού Ρεθύμνου (2021) (Istorima). Από το 2005 έως σήμερα έχει συμμετάσχει σε πάνω από 20 παραστάσεις στο Ρέθυμνο, ως ενεργό μέλος του θιάσου Θεατρικός Περίπλους.

Στεριανή Τσιντζιλώνη

Επίκουρη Καθηγήτρια (Χορός) στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ. Απόφοιτος της Κρατικής Σχολής Ορχηστικής Τέχνης, του ΠΤΔΕ (Πανεπιστήμιο Κρήτης) και Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Roehampton, συνδυάζει την ακαδημαϊκή διάσταση με την πρακτική γνώση του χορού. Έχει διδάξει στο Πανεπιστήμιο Πατρών, στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στη Σχολή Χορού της Εθνικής Λυρικής Σκηνής και στην Κρατική Σχολή Ορχηστικής Τέχνης. Διετέλεσε Επιμελήτρια Χορού για το Φεστιβάλ Αθηνών (2016-2019). Υπήρξε Επισκέπτρια Καλλιτέχνης στο Κέντρο Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Harvard (CHS Washington 2020-21) και φιναλίστ για τα British Council Alumni Awards Greece 2024. Η μονογραφία της "Κάτω από τη σκιά του Παρθενώνα. Ο χορός στο Φεστιβάλ Αθηνών του Ψυχρού Πολέμου (1955-1966)" εκδόθηκε από την Κάπα Εκδοτική και ήταν υποψήφια για τα Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία 2023 στην κατηγορία των Δοκιμίων. Κείμενά της έχουν δημοσιευτεί σε ακαδημαϊκά περιοδικά και τόμους, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Σπύρος Τούλιος

Ο Σπύρος Τούλιος γεννήθηκε το 1985 στην Πάτρα, όπου κατοικεί και εργάζεται στη Μέση Εκπαίδευση ως φιλόλογος. Τον Φεβρουάριο του 2023 ανακηρύχθηκε Διδάκτορας του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών, κατόπιν επιτυχούς υποστήριξης της διατριβής του με τίτλο "Ο πατριωτισμός και οι μεταμορφώσεις του στις ηρωικές παραστάσεις του Καραγκιόζη. Όψεις της ιδεολογίας των θεατών". Έχει λάβει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη νεοελληνική φιλολογία από το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών (2015) ενώ έχει πτυχίο από το Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών (2008). Έχει δημοσιεύσει έξι επιστημονικά άρθρα, πέντε από τα οποία αφορούν το ελληνικό θέατρο σκιάς –ένα σε συνεργασία με την Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών Ιωάννα Παπαγεωργίου– και ένα τεκμηρίωσης

άγνωστων βιογραφικών στοιχείων του Ληξουριώτη ζωγράφου, ποιητή και θεατρικού συγγραφέα Γεωργίου Γ. Άβλιχου. Έχει δε συμμετάσχει σε πέντε επιστημονικά συνέδρια, για δύο από τα οποία το κείμενο της ανακοίνωσης τελεί υπό δημοσίευση.

Άννα Τσίχλη

Η Άννα Τσίχλη Μπουασσονά είναι κάτοχος πτυχίου του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και μεταπτυχιακού τίτλου στις Παραστασιακές Σπουδές του The Royal Central School of Speech and Drama. Εκπόνησε με άριστα διδακτορική διατριβή στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Το 2018 ολοκλήρωσε με διάκριση το πρόγραμμα CAS in Dance and Performing Arts με αντικείμενο τον Χορό και τις Παραστασιακές Τέχνες στο Ινστιτούτο Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Βέρνης. Έχει σκηνοθετήσει θεατρικές παραστάσεις και έχει συνεργαστεί ως σύμβουλος δραματουργίας και επιμόρφησης σε παραστάσεις χορού, σωματικού θεάτρου και θεάτρου της επιμόρφησης. Έργα της έχουν παρουσιαστεί στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έχει συμμετάσχει σε φεστιβάλ, συνέδρια και ευρωπαϊκά ερευνητικά και εργαστηριακά προγράμματα, σε επιτροπές αξιολόγησης στην Ελλάδα και το εξωτερικό και διαθέτει δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους, πρακτικά συνεδρίων. Από το 2005 διδάσκει στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με γνωστικό αντικείμενο «Σκηνοθεσία και Θεατρική Πρακτική». Διδάσκει επίσης στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών: «Δραματική Τέχνη και Παραστασιακές Τέχνες στην Εκπαίδευση και στη Δια Βίου Μάθηση» και «Θέατρο και Κοινωνία: Θεωρία, Σκηνική πράξη και Διδακτική» του ίδιου Τμήματος. Δίδαξε στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Παραστασιακών Σπουδών του The Royal Central School of Speech and Drama και στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Θεατρικών Σπουδών της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, σε δραματικές σχολές στην Αθήνα, σε κέντρα θεραπείας και απεξάρτησης, σε σχολεία και σε θεατρικά εργαστήρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Σοφία Φελοπούλου

Η Σοφία Φελοπούλου είναι καθηγήτρια στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ με γνωστικό αντικείμενο «Θεατρολογία - Ευρωπαϊκή Δραματολογία των νεωτέρων χρόνων». Τα επιστημονικά της ενδιαφέροντα εστιάζουν στη νεότερη και σύγχρονη ευρωπαϊκή δραματουργία και τα σύγχρονα ρεύματα, στην εξέλιξη της δραματικής γραφής, στη θεωρία και την αισθητική του θεάτρου, στη σχέση κειμένου και σκηνής, καθώς και στο σύγχρονο ελληνικό θέατρο και τη σύγκρισή του με το ευρωπαϊκό.

Μαρία Φραγκή

Μέλος ΕΕΠ του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών με αντικείμενο: *Εκπαίδευση, Θεσμοί και Παραγωγή Θεάτρου-Θέατρο για παιδιά και εφήβους*. Γεννήθηκε στην Αθήνα. Αποφοίτησε από την Ανώτερη Σχολή Δραματικής

Τέχνης του Ωδείου Πειραιϊκού Συνδέσμου το 1984 και από την Φιλοσοφική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών το 1986. Είναι Διδάκτωρ Γραμμάτων και Ανθρωπιστικών Επιστημών με ειδίκευση στις ΤΕΧΝΕΣ ΤΟΥ ΘΕΑΜΑΤΟΣ – ΘΕΑΤΡΟ, του Πανεπιστημίου PARIS X-NANTERRE (1996). Μεταδιδακτορική έρευνα στο Πανεπιστήμιο Paris IV- Sorbonne, με αντικείμενο το Θέατρο για Παιδιά και Εφήβους. Έχει παίξει στο θέατρο και έχει σκηνοθετήσει πολλές παραστάσεις για επαγγελματικούς και ερασιτεχνικούς θιάσους. Ίδρυσε το «Εργαστήριο Θεατρικής Έρευνας και Τέχνης» του Πανεπιστημίου Κρήτης και την Ομάδα «ΤΙ ΘΑ ΠΕΙ;» του ΕΚΠΑ με έμφαση στην έρευνα παραστάσεων για νεανικό κοινό. Έχει διευθύνει το «Ελληνικό Πολιτιστικό Κέντρο Καΐρου» και το περιοδικό ΠΑΠΥΡΟΙ. Είναι μέλος του Σωματείου Ελλήνων Ηθοποιών, της Εταιρείας Ελλήνων Σκηνοθετών, του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, του IDEA, της Επιτροπής Καλλιτεχνικών Σχολείων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.(2015-2018), του Ελληνικού Κέντρου της Διεθνούς Σχολής Θεατρικής Ανθρωπολογίας. Διδάσκει θέατρο –θεωρία και πράξη– σε ΑΕΙ της Ελλάδας και του εξωτερικού από το 1997 έως σήμερα. Συγγραφέας άρθρων, βιβλίων για το θέατρο(Θεατρική Αγωγή Ε΄-Στ΄ Δημοτικού, Η σκηνική πράξη στην εκπαίδευση) και Προγραμμάτων Σπουδών – Οδηγών για τον Εκπαιδευτικό γύρω από την Τέχνη του Ηθοποιού, την Καλλιτεχνική Παιδεία, το Θέατρο στην Εκπαίδευση και στην Κοινωνία κ.ά. Πρόσφατες σκηνοθεσίες : «Ο φιλάργυρος» της Ε.Μ.Μαρτινέγκου, «Ημερολόγιο επιστοφής» της Μ.Τσισκάκη-Γαλιατσάτου, «Οι δραπέτες της σκακιέρας» του Ε.Τριβιζά-Γ.Κουρουπού.

Αναστασία Χατζηλιάδου

Σπούδασε Θεατρολογία - Σκηνοθεσία στο Τμήμα Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. Κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών στη Δημόσια Ιστορία (Ε.Α.Π.). Ολοκλήρωσε πλήρη κύκλο σπουδών στην υποκριτική τέχνη στο Κέντρο Θεατρικής Έρευνας Θεσσαλονίκης. Το ερευνητικό της ενδιαφέρον επικεντρώνεται σε τοποειδικές παραστάσεις, τις οποίες αναπτύσσει με κώδικες από το θέατρο του πραγματικού και από το Θέατρο της Κοινότητας. Επιτελώντας (σ)την κοινότητα, ανέπτυξε τα πρότζεκτ: «Μνήμες, site-specific performance στον παλιό νερόμυλο», «Εγώ είμαι ο τόπος σου, site-specific performance για την πόλη των Γιαννιτών», «Μετάξι, ένα θεατρικό ντοκιμαντέρ για το μεταξουργείο Χρυσάλις στη Γουμένισσα του Κιλίκις», «Επέστρεψε συχνά, μια περιπατητική παράσταση στην πόλη των Γιαννιτών», «Αόρατοι συμπολίτες μας, μια περιπατητική παράσταση στο κέντρο της Θεσσαλονίκης με θέμα την αστεγία», «Όμως ο πόλεμος δεν τέλειωσε ακόμα... μια site-specific performance για τον ελληνικό εμφύλιο» και χώρο επιτέλεσης ένα καφενείο κ.ά.

Ανθή Χοτζάκογλου

Η Ανθή Γ. Χοτζάκογλου γεννήθηκε στον Πειραιά, έλκοντας την καταγωγή της από τη Μ. Ασία. Είναι πτυχιούχος του τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, όπου ολοκλήρωσε αριστεύοντας, τις μεταπτυχιακές και τις διδακτορικές της σπουδές. Ασχολήθηκε επαγγελματικά με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για παιδιά, ενώ έχει διδάξει θεατρολογικά μαθήματα στη δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση. Εστιάζει το επιστημονικό της ενδιαφέρον στη μελέτη του

ελληνικού θεάτρου σκιών και ανδρικήλων, καθώς και του λαϊκού θεάτρου εν γένει. Σε αυτό το πλαίσιο, ταξιδεύοντας εντός κι εκτός ελλαδικών συνόρων, εντόπισε και κατέγραψε σχετικά αρχεία και συνεντεύξεις. Τις τελευταίες δεκαετίες επικεντρώθηκε στην καταγραφή και μελέτη του μικροθεάτρου στην Κύπρο και σε κοιτίδες του μείζονος Ελληνισμού καθώς και στη διερεύνηση της σχέσης του μικροθεάτρου με το θέατρο και το λαϊκό παραμύθι, ενώ η διδακτορική διατριβή της έφερε στο φως άγνωστα σχετικά στοιχεία για την Κωνσταντινούπολη και τη Μ. Ασία. Πορίσματα μελετών και διαλέξεις της φιλοξενούνται σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά συνέδρια και περιοδικά.